

STICHTING HET NEDERLANDS KANKER INSTITUUT
ANTONI VAN LEEUWENHOEK

JAARREKENING 2015

INHOUDSOPGAVE		Pagina
	Voorwoord Raad van Bestuur	1
1.1	Verslag Raad van Bestuur	1
	Samenstelling Raad van Toezicht per 31 december 2015	11
	Samenstelling Raad van Bestuur per 31 december 2015	11
5.1	Jaarrekening 2015	
5.1.1	Geconsolideerde balans per 31 december 2015	12
5.1.2	Geconsolideerde resultatenrekening over 2015	13
5.1.3	Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2015	14
5.1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	16
5.1.5	Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2015	26
5.1.7	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	36
5.1.10	Specificatie ultimo boekjaar onderhanden projecten en gereedgekomen projecten	37
5.1.11	Overzicht langlopende schulden ultimo 2015	38
5.1.12	Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening over 2015	39
5.1.13	Enkelvoudige balans per 31 december 2015	49
5.1.14	Enkelvoudige resultatenrekening over 2015	50
5.1.15	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	51
5.1.16	Toelichting op de balans per 31 december 2015	52
5.1.17	Mutatieoverzicht immateriële vaste activa	59
5.1.20	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	60
5.1.22	Overzicht langlopende schulden ultimo 2015	61
5.1.23	Toelichting op de resultatenrekening over 2015	64
5.2	Overige gegevens	
5.2.1	Vaststelling en goedkeuring jaarrekening	68
5.2.2	Resultaatbestemming	68
5.2.3	Gebeurtenissen na balansdatum	68
5.2.4	Nevenvestigingen	68
5.2.5	Controleverklaring	68

1.1 Verslag Raad van Bestuur

Vestigingsadres en statutaire vestigingsplaats

Naam	Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis
Adres	Plesmanlaan 121
Postcode	1066 CX
Plaats	Amsterdam
Postadres	Postbus 90203 1006 BE AMSTERDAM
Telefoon	020-5129111
KvK nummer	40530817

Voorwoord Raad van Bestuur

Behandeling van- en onderzoek naar kanker onder één dak. Het is waarmee het Antoni van Leeuwenhoek groot is geworden en waarin het nog steeds uniek is. Met name met de uitwisseling van onderzoek en zorg, loopt het Antoni van Leeuwenhoek in Nederland voorop. Multidisciplinaire teams zoeken continu naar de beste behandelplannen voor elke Individuele patiënt, terwijl toponderzoekers werken aan hoogstaande en grensverleggende onderzoeken. De nieuwste inzichten en technieken zijn daardoor direct beschikbaar voor patiënten. Andersom geven ervaringen in de dagelijkse zorg het onderzoek richting. Zo ontstaan er continu nieuwe, betere behandelingen.

Sinds 2011 wordt het Antoni van Leeuwenhoek in deze unieke positie internationaal erkend door als enig Nederlandse kankercentrum te worden gerekend tot de tien Comprehensive Cancer Centers van Europa. Het op internationaal niveau uitwisselen van kennis en het gezamenlijk opzetten van studies, versnelt het kankeronderzoek nog meer.

Om onze excellente kwaliteit van zorg en onderzoek te behouden, uit te bouwen en met de toename van het aantal kankerpatiënten in de toekomst te kunnen blijven garanderen, is er in het ziekenhuis grondig verbouwd. Zo breidde de dagbehandeling uit van 32 naar 50 bedden, ging de Intensive Care van 9 naar 12 bedden, zijn bij de poli's twee mooie, nieuwe wachtruimtes gekomen en hebben we op het OK-complex de Operatiekamer van de toekomst geopend, waar de nieuwste operatietechnieken worden toegepast.

De fikse renovatie bracht het afgelopen jaar logischerwijs de nodige overlast met zich mee. Een groot compliment voor alle medewerkers, die met hun flexibiliteit en inzet de kwaliteit van zorg aan onze patiënten en de interne bedrijfsvoering tijdens de verbouwing hebben gewaarborgd. Mede door hun inzet kon het Antoni van Leeuwenhoek bouwen aan de toekomst en zijn we na de verbouwing, nog beter in staat om op het hoogste niveau oncologische zorg te verlenen en onderzoek te doen.

Inleiding

Voor u ligt de geconsolideerde jaarrekening van het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis over het jaar 2015.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de cijfers opgenomen van de Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis, de Van Leeuwenhoek Kliniek, de geconsolideerde cijfers van Biomed Oncologie Beheer B.V., de stichting NLADF en de Stichting AMBTU.

Met deze jaarrekening bevorderen wij de transparantie naar onze stakeholders toe wat betreft onze maatschappelijke verantwoordelijkheid. Naast dit verslag maken ook de digitale aanlevering van gegevens aan DigiMV onderdeel uit van de verantwoording.

De financiële verslaglegging is opgesteld conform de wettelijke bepalingen opgenomen in Boek 2 BW en de regeling Jaarverslaglegging Zorginstellingen.

Meerjarenbeleid en hoofddoelen

Het meerjarenbeleidsplan van de Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis formuleert het organisatie brede meerjarenbeleid aan de hand van de missie en visie van de organisatie, en is gericht op het scheppen van voorwaarden voor een blijvende internationaal erkende bijdrage aan het oplossen van het kankerprobleem.

Het bouwt voort op het in de afgelopen jaren gevoerde beleid en de geleverde prestaties. Op basis van de ambitie om als internationaal erkend Comprehensive Cancer Centre een significante bijdrage te leveren aan het oplossen van het kankerprobleem in de eenentwintigste eeuw, streeft de Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis de volgende hoofddoelen na:

- Het uitvoeren van internationaal erkend toponderzoek en zorgen voor innovaties in de behandeling van kanker, waarmee practice changes kunnen worden doorgevoerd;
- Het ontwikkelen van 'best practices' en nieuwe diagnostiek en behandeling van kanker;
- Het opleiden van onderzoekers, artsen, specialisten, laboranten en verpleegkundigen;
- Het bieden van oncologische topzorg (door het bereiken van kritische massa);
- Het bieden van state-of-the-art service aan patiënten.

Deze vijf hoofddoelen geven een goed beeld van de ambitie van de Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis : excelleren op het gebied van onderzoek en zorg. Het bereiken van deze doelen is echter niet vanzelfsprekend. Het Antoni van Leeuwenhoek moet rekening houden met haar eigen sterke en zwakke kanten maar ook met de kansen en bedreigingen uit de markt. Met deze aspecten in het achterhoofd zijn in 2012 concrete resultaten geformuleerd die in de komende vier jaar behaald moeten worden om het hoofddoel te realiseren. In 2015 zijn deze doelstellingen en resultaten verder vormgegeven in een beleidskaderbrief en de jaarplannen van de afdelingen, als onderdeel van de beleidscyclus. In 2015 is deze cyclus gevolgd en heeft er op bestuurlijk niveau een toets plaatsgevonden of de geformuleerde doelen in jaarplannen van de clusters in lijn lagen met de doelen uit het meerjarenbeleidsplan. De conclusie is dat de geformuleerde doelen in lijn liggen met het meerjarenbeleidsplan.

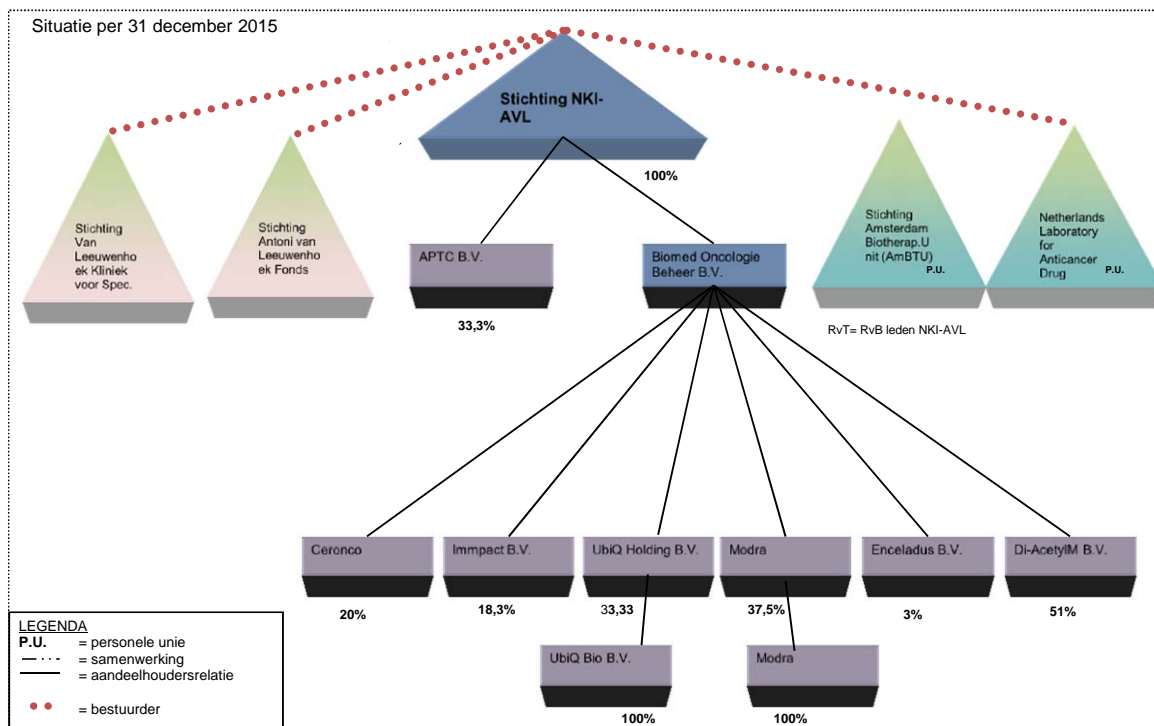
De Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis bevindt zich in een sterk veranderende omgeving en markt. Het oncologisch veld binnen Nederland wordt opnieuw verdeeld op basis van toenemende concurrentie, met als gevolg concentratie van oncologische zorg in de verschillende regio's. Gezien alle interne- en externe ontwikkelingen wordt in 2016 het meerjarenbeleid herijkt.

Bestuurlijke zeggenschap

Hiervoor verwijzen wij u naar de structuur van het concern zoals deze hieronder is beschreven en in een organisatie schema is vastgelegd.

Structuur van het concern

Hieronder is schematisch de structuur van de Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek weergegeven.

Naast bovengenoemde deelnemingen is de Stichting Antoni van Leeuwenhoek Foundation en de Stichting Fondsen NKI nauw verbonden aan Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis. Er heeft in 2015 binnen het concern een herstructurering plaatsgevonden met het doel alle gelijksoortige activiteiten samen te voegen onder een bedrijfs onderdeel. De herstructurering heeft juridisch plaatsgevonden ultimo boekjaar maar de financiële aspecten hebben een terugwerkende kracht tot 1 januari 2015.

Amsterdam Proton Therapy Center

Het Amsterdam Proton Therapy Center B.V. (APTC), een initiatief van het Antoni van Leeuwenhoek, AMC en VUmc, heeft gewerkt aan de plannen voor de realisatie van een centrum voor protontherapie in Amsterdam. Het APTC heeft op 14 februari 2014 een vergunning verkregen van het Ministerie van VWS om protontherapie (bestraling met protonen) in Nederland te kunnen aanbieden aan patiënten met bepaalde vormen van kanker. Na deze mijlpaal, konden de volgende stappen gezet worden, onder meer gesprekken voor contractering van deze zorg met zorgverzekeraars, voorbereiding rond leverancierskeuze en schetsontwerpen bouw. Het is beoogd het APTC op het terrein naast het Antoni van Leeuwenhoek te bouwen. In 2015 heeft de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) op basis van de "beleidsregels prestaties en Tarieven Protontherapie" en op basis van de regeling "Registratie en Declaratie Protontherapie" een beschikking afgegeven aan het APTC. Binnen een halfjaar dient nu de financiering afgerond te worden. Op basis van de Europese aanbestedingsprocedure is leverancier ProNova geselecteerd voor de levering van de Cyclotron, de beamer en de gantry's. De laatste ontwikkeling is dat AVL de investeringen op zich zal nemen en dat een intensieve samenwerking tussen de afdelingen Radiotherapie van AMC, VUmc en AVL binnen APTC tot stand komt.

Algemeen verslag Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis

De missie van de Stichting Het Nederlands Kanker Instituut – Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis is het bestrijden van kanker door middel van patiëntenzorg, onderzoek en onderwijs. De oncologische topzorg en wetenschappelijk onderzoek zijn ondergebracht in één bestuur. Deze structuur leidt tot synergie op het gebied van behandeling, wetenschappelijk onderzoek en opleiding, waarbinnen nieuwe ontwikkelingen in oncologische functies en onderzoek ruim baan krijgen. Nederland beschikt daarmee over een topreferent kankerinstituut dat nationaal en internationaal een belangrijke bijdrage levert aan het oncologisch onderzoek, de opleiding van hooggekwalificeerde kankeronderzoekers, klinisch-oncologische specialisten, paramedici, verpleegkundigen en aan oncologische zorg. De interactie van de research en de topklinische zorg vormt de basis van het beleid. Stichting Het Nederlands Kanker Instituut – Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis streeft naar een vooraanstaande rol in binnen- en buitenland, door werk te leveren van de hoogste kwaliteit op een beperkt aantal gebieden. Enerzijds geldt daarbij een voldoende volume en anderzijds prioriteitenstelling naar zwaartepunten.

Samenwerking met diverse andere instituten in binnen- en buitenland is daarbij een belangrijk hulpmiddel.

De Stichting Het Nederlands Kanker Instituut – Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis heeft de volgende kerntaken:

- Het biedt patiënten een zo goed mogelijke screening, diagnostiek, behandeling en verpleging gericht op het voorkomen en bestrijden van kanker. Daarbij wordt veel aandacht besteed aan het ontwikkelen van nieuwe behandelmethoden en aan het verbeteren van bestaande methoden;
- Het wetenschappelijk onderzoek beweegt zich op een breed gebied dat fundamenteel biologische vraagstellingen, klinisch onderzoek, epidemiologie en psychosociaal onderzoek omvat. De ambitie is onderzoek te doen op internationaal topniveau;
- Stichting Het Nederlands Kanker Instituut – Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis beoogt deskundigheid op het gebied van kankerbestrijding ook buiten het instituut te verhogen door overdracht van kennis en het opleiden van artsen, onderzoekers en andere werkers in de oncologie.

2 FINANCIËEL BELEID

2.1 Financiële resultaat

Analyse resultaat

Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek heeft er voor gekozen om een gesegmenteerde jaarrekening uit te brengen en twee afzonderlijke financiële verslagen voor het Nederlands Kanker Instituut en het Antoni van Leeuwenhoek te maken om de inzichtelijkheid van beide segmenten te vergroten. Onderstaand zal eerst het geconsolideerde resultaat van de Stichting worden besproken en vanwege de transparantie zullen ook de afzonderlijke resultaten ter sprake komen. Het resultaat van de Stichting is over 2015 €4,51 miljoen op een totale omzet van €304,17. De bedrijfslasten stijgen met €30,18 miljoen met name door de stijging van de salariskosten.

Ontwikkeling baten	2015	2014	mutatie
	x € 1000	x € 1000	x € 1000
Omzet DBC-zorgproducten B segment	125.319	117.354	7.965
Omzet DBC-zorgproducten A segment	40.547	30.832	9.715
Beschikbaarheidsbijdrage medisch specialistische zorg vaste segment	24.425	27.594	-3.169
Overige zorgprestaties	5.286	4.634	652
Subsidies	40.987	37.754	3.233
Overige bedrijfsopbrengsten	67.601	61.395	6.206
Totaal baten	304.165	279.563	24.602

Ontwikkeling lasten

Ten opzichte van 2014 zijn de bedrijfslasten in 2015 met €30,18 miljoen gestegen.

	2015	2014	mutaties
	x € 1000	x € 1000	x € 1000
Personeelslasten	162.984	148.969	14.015
Afschrijvingslasten	22.791	17.944	4.847
Overige lasten	111.306	100.230	11.076
Financiële baten en lasten	2.732	2.492	240
Totaal lasten	299.813	269.635	30.178

Analyse resultaat Nederlands Kanker Instituut 2015

Het resultaat van het Nederlands Kanker Instituut is over 2015 €0,43 miljoen op een totaalomzet van €85,16 miljoen.

De vaste inkomsten van KWF Kankerbestrijding en Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (hierna te noemen V.W.S.) stijgen met €1,36 miljoen.

De projectinkomsten stijgen met €1,82 miljoen en de overige opbrengsten met €2,06 miljoen. De totale projectomvang, van alle thans lopende projecten over de gehele projectduur, exclusief intern gefinancierde projecten, inclusief de klinische studies, is gedaald van €298 miljoen ultimo 2014 naar €287 miljoen ultimo 2015.

Analyse resultaat Antoni van Leeuwenhoek 2015

Het resultaat van het Antoni van Leeuwenhoek was positief en bedroeg €4,12 miljoen bij een totaal omzet van €213,9 miljoen. De totale opbrengsten uit zorgprestaties is in vergelijking met 2014 gestegen van €179,8 naar €195,4 miljoen.

De toename van de totale opbrengsten wordt met name veroorzaakt door de toename van de productie en de prijsindex. De overige bedrijfskosten stijgen licht (€0,27 miljoen) en de subsidies stijgen met €1,87 miljoen. Met de toename van de productie stijgen ook de bedrijfslasten met €19,95 miljoen door de stijging van de salariskosten (€7,51 miljoen) en de patiëntgebonden kosten €6,84 miljoen. Bovendien stijgen de kosten van elektra door een nog te verwachte naheffing over de jaren 2011 tot en met 2015.

Productie ontwikkeling

Het aantal gesloten zorgproducten is in 2015 gestegen met 6,2%. Bij de Radiotherapie steeg het aantal DOT behandelingen teletherapie van 5.252 in 2014 naar 5.445 (3,7%) in 2015. Het aantal DOT behandelingen Brachi daalde van 278 naar 170 in 2015. Het totale aantal unieke patiënten is in 2015 ten opzichte van 2014 toegenomen van 33.575 naar 35.666. (6,2%) Deze kan als volgt worden verdeeld: het aantal nieuwe unieke patiënten is toegenomen van 9.877 naar 10.982 (11,2%), het aantal unieke bestaande patiënten is toegenomen van 23.698 naar 24.684 (4,2%).

Risicobeheersing

Tweejaarlijks vindt een actualisatie van het risicoregister plaats door de bestaande risico inventarisatie te beoordelen. Deze risico's worden vervolgens geïdentificeerd naar domein en gerangschikt naar omvang, waarna per risico beheersmaatregelen worden gedefinieerd. Dit proces is onderdeel van de Planning & Control cyclus. Geformuleerde beheersmaatregelen worden in het jaarplan opgenomen van de clusters en afdelingen.

De volgende domeinen worden onderkend: zorg (medisch), financiën, bedrijfsvoering, medewerkers, gebouw en apparatuur, ICT, onderzoek en extern (reputatie en samenwerking).

Op de domeinen financiën en ICT zijn de volgende belangrijkste risico's geïdentificeerd:

- Door de afname van overheidssubsidies ontstaat het risico dat (fundamenteel) onderzoek niet meer uitgevoerd kan worden door het ontbreken van een goede infrastructuur;
- Doordat een vergoeding voor het dierproefverblijf vanaf 2018 vervalt, ontstaat het risico op lange termijn dat het dierproefverblijf niet langer exploitabel is'
- Doordat verzekeraars meer sturen op hun inkooprijzen staan de marges in het AVL onder druk met als risico dat medische behandelingen verliesgevend zijn;
- Doordat vanaf 2015 nieuwe dure medicatie toegelaten worden en indicatiestellingen worden verruimd, waarvoor nog geen contractuele afspraak is gemaakt met zorgverzekeraars, ontstaat het risico op verlies vanwege onvoldoende vergoeding van dure medicatie;
- Door calamiteiten, onvoldoende beheersorganisatie als gevolg van toenemende complexiteit ICT, permanente (ver)bouwactiviteiten en versnipperde ICT-architectuur, kan schade aan patiënt of onderzoeksmateriaal ontstaan;
- Doordat de toegankelijkheid van applicaties en data te ruim en niet altijd gecontroleerd zijn, medewerkers zich onvoldoende bewust zijn van risico's en de noodzaak voor informatiebeveiliging (houding, gedrag en kennis (awareness)), onvoldoende inzichtelijk is of wordt voldaan aan geldende wet- en regelgeving, kan reputatieschade en financiële schade ontstaan als gevolg van privacy schending van persoonsgegevens.

Eind maart 2015 is een risico-inventarisatie afgerond. Deze heeft plaatsgevonden aan de hand van gesprekken met het lijnmanagement en hebben de volgende ontwikkelingen en uitkomsten als input gediend:

- Operationele wijzigingen, zoals nieuwe afdelingen, taakherschikkingen of nieuwe functionarissen op (nieuwe) functies;
- Wijzigingen in het organisatiebeleid;
- Alle formeel ingediende klachten;
- Alle geregistreerde incidenten en bijna incidenten (zowel de incidenten in de directe patiëntenzorg als incidenten in de arbo-sfeer);
- Uitkomsten medewerkers tevredenheidsonderzoek 2014.

In oktober 2015 is de stand van zaken en verbeteracties besproken in het managersoverleg en Raad van Bestuur inzake de top 12 ziekenhuisbrede risico's, die voort zijn gekomen uit de bovenstaande risico-inventarisatie. De organisatie is gevraagd om beheersmaatregelen op te stellen om de gesignaleerde risico's te verkleinen. De acties en maatregelen worden opgenomen in het jaarplan voor het volgende jaar. Periodiek wordt door de clusterleiding de opvolging van de beheersmaatregelen en de impact daarvan op het geformuleerde risico gerapporteerd aan de RvB.

2.2 BALANSONTWIKKELING

Balans

De vaste activa stijgt in 2015 met €16,3 miljoen door een investering van €69,47 miljoen en een desinvestering van €26,13 door de activering van bedrijfsactiva in uitvoering, welke is geactiveerd en verantwoord bij de bedrijfsgebouwen en terreinen.

De afschrijving op de materiële vaste activa bedraagt €22,55 miljoen. De immateriële activa is in 2015 volledig afgeschreven (€1,9 miljoen). De financiële vaste activa daalde met €2,6 miljoen. De stijging van de vlottende activa met €1,8 miljoen wordt veroorzaakt door de stijging van de debiteuren en overige vorderingen met €32,21 miljoen, daling van de liquide middelen met €19,68 miljoen, de daling van de vorderingen uit hoofde van bekostiging €6,45 miljoen en een daling van de effecten met €1,23 miljoen. De daling van de effecten, door de eindaflossing is toegevoegd aan de liquide middelen.

De onderzoeksprojecten van het Nederlands Kanker Instituut en het Antoni van Leeuwenhoek werden tot en met het boekjaar 2014 bij het Nederlands Kanker Instituut verantwoord. In 2015 is besloten de kosten te verantwoorden bij het Nederlands Kanker Instituut en de balansposten met betrekking tot de klinische studies en klinische research te verantwoorden bij het Antoni van Leeuwenhoek en de overige projecten te verantwoorden bij het Nederlands Kanker Instituut. Een en ander is aangepast omdat de klinische studies en klinische research bij het Antoni van Leeuwenhoek worden uitgevoerd en ook daar de betreffende schulden en vorderingen verantwoord dienen te worden. Bij de kortlopende schulden is er met name een stijging te zien in de schulden aan kredietinstellingen.

Groepsvermogen

Het totale groepsvermogen steeg per saldo met €4,45 miljoen na resultaatbestemming 2015. Per ultimo 2015 bedraagt het eigen vermogen €86,37 en het groepsvermogen €89,76 miljoen. Hiervan is de bestemmingsreserve €56,39 miljoen, de bestemmingsreserve €26,94 miljoen en het kapitaal was in 2015 €3,04 miljoen.

Werkkapitaal-resultaatratio

	<u>2015</u>	<u>2014</u>	<u>mutatie</u>
Vaste activa	222.037	205.738	16.299
Vlottende activa	117.655	115.839	1.816
Eigen vermogen	86.370	81.826	4.544
Overlopende passiva (kortl. schulden)	157.149	136.563	20.586
Werkkapitaal	-39.494	-20.724	-18.770
EBITDA	29.875	30.364	-489
EBIT	7.084	12.420	-5.336
Current ratio (vlot. activa/vlot. passiva)	0,75	0,85	
Solvabiliteit (ev/balanstotaal)	25,43	25,45	
Solvabiliteit (ev/opbrengsten)	28,40	29,27	
EBITDA ratio	9,82	10,86	
EBIT ratio	2,33	4,44	

Er zijn enkele mogelijkheden om de winst uit de te drukken in ratio's. In deze jaarrekening zijn twee ratio's opgenomen en wel de EBITDA en EBIT. EBITDA is een winstratio voor rente en afschrijving en EBIT is een winstratio voor aftrek van rente. Deze ratio's worden bepaald door de EBITDA of EBIT te delen door de bedrijfsopbrengsten. De vaste activa steeg in 2015 met €16,3 miljoen, door de gedane investeringen in het kader van groei en innovatie en de afschrijving op de vaste activa. Het werkkapitaal is gedaald met €18,77 miljoen naar min €39,49 miljoen ten opzichte van 2014 met name door de hogere schulden aan kredietinstellingen.

3 MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN

Kwaliteit en veiligheid

Op het gebied van kwaliteit, veiligheid en risico management streeft het Antoni van Leeuwenhoek naar het leveren van patiëntgerichte oncologische zorg van het hoogste niveau, gebruikmakend van de laatste research resultaten, multidisciplinaire samenwerking, continue verbetering en borging van kwaliteit en veiligheid.

Twee belangrijke pijlers voor het realiseren van deze ambitie zijn het kwaliteits- en veiligheidsbeleid, waar risicomanagement integraal onderdeel van wordt. Daar waar de patiënt wordt behandeld, staan kwaliteit en veiligheid centraal. Het beleid geeft kaders voor deze praktijk en draagt bij aan de toetsbaarheid van zorg voor het continu verbeteren van state-of-the-art service aan onze patiënten en het ontwikkelen en verspreiden van best practices. De organisatie hanteert een gecertificeerd Veiligheidsmanagementsysteem (NTA 8009: 2011) en is geaccrediteerd door de OECl, de Organisation of European Cancer Institutes, als Comprehensive Cancer Centre.

Voor enkele onderdelen van de organisaties zijn andere accreditaties verworven (NIAZ, JACIE, GCP, CCKL). Met behulp van een groot aantal instrumenten wordt gewerkt aan het continu verbeteren en monitoren van kwaliteit en veiligheid. Te denken valt aan Veilig Incident Melden, prospectieve risico inventarisatie, risicomanagement, interne audits. Daarnaast werkt het Antoni van Leeuwenhoek met een set aan prestatie indicatoren en streeft het daarmee transparantie na van de geleverde kwaliteit voor de patiënt en andere externe stakeholders. Het betreft bijvoorbeeld en niet uitsluitend sterftecijfers, overlevingscijfers, kwaliteitsregistraties Dutch Institute for Clinical Auditing, volume normen en door IGZ en zorgverzekeraars uitgevraagde indicatoren.

De klachtenopvang in de organisatie wordt uitgevoerd door een klachtenfunctionaris, klachten bemiddelaar en een klachtencommissie, conform een daartoe opgesteld reglement. Ingezet wordt op het oplossen van een klacht en waar nodig herstel van de vertrouwensrelatie tussen patiënt en behandelaar. Aan de hand van klachtenrapportages wordt beoordeeld of structurele verbeteringen nodig zijn.

Jaarlijks vindt er op het kwaliteitsmanagementsysteem en de ingezette instrumenten een management review plaats. De Raad van Bestuur bespreekt relevante thema's op het terrein van kwaliteit en veiligheid met de Raad van Toezicht.

Personeelsbeleid

Het aantrekken van de juiste medewerkers was ook in 2015 weer een belangrijke pijler in het bereiken van de strategische doelen van de organisatie. En dat betekent breder kijken dan de beroepsmatige vaardigheden. Wat voor profiel is passend voor deze rol en hoe maak je de juiste keuzes tijdens het selectieproces. De recruitment medewerkers, die onderdeel uitmaken van het Career Centre van de afdeling HR, hebben volop ondersteuning geboden in dit proces.

Voor de research is het aantrekken van excellente onderzoekers van enorm belang. Of het nu gaat om aanstormende talenten voor een promotieplaats, succesvolle promovendi voor een postdoc positie of bewezen talenten voor een (junior) groepsleidersrol, wetenschappers die zich op wat voor manier dan ook weten te onderscheiden zijn zeer welkom. De Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis weet deze mensen aan te trekken vanuit de hele wereld door het baanbrekende en kwalitatief hoogstaande onderzoek en de bijzondere combinatie van research en care. Ook de goede naamsbekendheid, een (inter)nationaal netwerk en veel stageplaatsen voor (Master)studenten dragen bij aan de werving van vele onderzoekers.

Het is de ambitie van het Antoni van Leeuwenhoek excellente zorg en onderzoek te leveren. Daaruit vloeit de ambitie op HR-gebied voort: excellente medewerkers in een excellente werkomgeving. Op de HR-agenda van 2015 stond dan ook, naast alle lopende en reguliere activiteiten:

- Het strategisch opleidingsplan, wat organisatie breed bijdraagt aan 'de medewerker van de toekomst', wordt de komende 3 jaar verder neergezet. Bijzonder onderdeel ervan is het management development programma wat in 2015 verder uitgerold werd voor alle managementniveaus;
- Het Antoni van Leeuwenhoek vraagt het maximale van haar medewerkers en wil daarom ook maximaal inzetten op de mentale en fysieke gezondheid van deze medewerkers. Ook van belang is een goede match tussen kwaliteiten van medewerkers en hun rol/taak binnen de organisatie. In 2015 zijn de eerste stappen gezet in het kader van vitaliteit en duurzame inzetbaarheid, met name door de werkdruk onderzoeken onder verpleegkundigen en medisch specialisten. Dit thema krijgt in 2016 een vervolg.
- De wet Werk & Zekerheid is in 2015 een feit geworden, evenals een nieuwe CAO Ziekenhuizen. Met name voor die organisatieonderdelen die veel met tijdelijke financiering, en dus ook met tijdelijke contracten werken, heeft dit een nieuwe aanpak gevraagd. Accent daarbij ligt op aantrekkelijk werkgeverschap en transparantie, in combinatie met de benodigde flexibiliteit en wendbaarheid.

Honorering Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van de Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis ontvangt een honorering. Deze is gebaseerd op de normen van de honorering van toezichthouders in de zorg. Vanwege de omvang van de Raad van Toezicht en ter beperking van de kosten wordt een bedrag dat past bij een Raad van Toezicht van zes leden omgeslagen naar het werkelijke aantal leden. Daarbij is acht geslagen op de Wet Normering Topinkomens die ook regels bevat voor de hoogte van de honorering van Raden van Toezicht.

Honorering Raad van Bestuur

De beloning voor de bestuurders van Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis is conform de Beloningscode voor Bestuurders in de Zorg en past binnen de kaders van de Wet Normering Topinkomens. De verantwoording over de reguliere bezoldiging is opgenomen in deze jaarrekening. De Raad van Toezicht beoordeelt periodiek (en als de wet daartoe aanleiding geeft) de beloning van de bestuurders.

Medezeggenschap

De Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis heeft twee wettelijke medezeggenschapsorganen, te weten:

- Ondernemingsraad (OR)
- Patiëntenraad (PaR)

Daarnaast kent de Stichting het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis de volgende organen die op onderdelen eveneens door de Raad van Bestuur om advies worden gevraagd:

- Bestuur Medische Staf
- Wetenschappelijke Stafraad
- Verpleegkundige Adviesraad (VAR).

De Raad van Bestuur overlegt met regelmaat met de medezeggenschapsorganen.

Ondernemingsraad

De medewerkers van de Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis worden vertegenwoordigd in een Ondernemingsraad (OR). De OR behartigt de belangen van alle medewerkers van de organisatie. De OR telt 17 leden en wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris. Een aantal vaste commissies, ingesteld voor verschillende beleidsterreinen, bereiden advies- en instemmingsvragen voor. Aan deze commissies kunnen ook niet-OR-leden deelnemen. De OR heeft de volgende vaste commissies ingesteld:

- Dagelijks bestuur;
- Commissie personeelszaken;
- Commissie veiligheid, gezondheid, welzijn, milieu en bouw;
- Commissie financiële zaken;
- Commissie informatisering;
- Verkiezingscommissie.

Patiëntenraad

De Patiëntenraad is in 2004 ingesteld en bestaat uit maximaal negen leden. In 2015 heeft de Raad van Bestuur een actieve Patiëntenraad gezien die meedenkt over ontwikkelingen in de patiëntenzorg in Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis, en daarvoor proactief contact onderhoudt met de achterban. De Raad van Bestuur hecht waarde aan de adviezen van de Patiëntenraad en heeft hem in 2015 gevraagd advies te geven over diverse onderwerpen.

De Raad van Bestuur heeft voor alle onderwerpen een positief advies ontvangen van de Patiëntenraad, inclusief aanbevelingen. Over enkele aanbevelingen zijn afspraken gemaakt met de Patiëntenraad. Andere aanbevelingen heeft de Raad van Bestuur direct overgenomen. De Raad van Bestuur vindt het belangrijk om de Patiëntenraad te betrekken bij het ontwikkelen van beleid rondom de patiëntenzorg in het Antoni van Leeuwenhoek. In 2015 is de Patiëntenraad betrokken bij en geïnformeerd over diverse onderwerpen.

Commissie van vertrouwenslieden

De Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis is aangesloten bij de landelijke commissie van vertrouwenslieden (conform artikel 10 Wmcz). Deze commissie kan een eenduidige uitleg van de wet waarborgen indien bijvoorbeeld de Raad van Bestuur en de Patiëntenraad het niet eens zijn over de uitleg van de wet of de Raad van Bestuur een besluit wenst te nemen in strijd met een verzwaard advies van de Patiëntenraad. Van deze mogelijkheid is in 2015, net als in voorgaande jaren, geen gebruik gemaakt.

Site Visit

In 2015 heeft de institutionele site visit van het NKI plaats gevonden. Deze 5-jaarlijkse site visit wordt uitgevoerd in het kader van de verantwoording van de instellingssubsidies van VWS en KWF Kankerbestrijding en wordt onder toezicht van de KNAW uitgevoerd. Het site visit team onder voorzitterschap van nobelprijs-winnaar Harald Varmus en met een toehoorder namens KWF Kankerbestrijding en namens de KNAW, heeft op 28 en 29 april 2015 het instituut bezocht en uitvoering met de Raad van Bestuur, meerdere groepsleiders, postdocs, promovendi en analisten gesproken over het onderzoek en de gang van zaken binnen het instituut. Het site visit team had voorafgaand aan de site visit een uitgebreid documentatiepakket ontvangen. Het site visit team is uitermate positief over de performance van het NKI en ziet het NKI als een internationaal leidend instituut op het gebied van kankeronderzoek. Het site visit team heeft ook een aantal bedreigingen geïdentificeerd voor deze uitstekende reputatie. De Raad van Bestuur zal in haar beleid deze bedreigingen proberen te mitigeren.

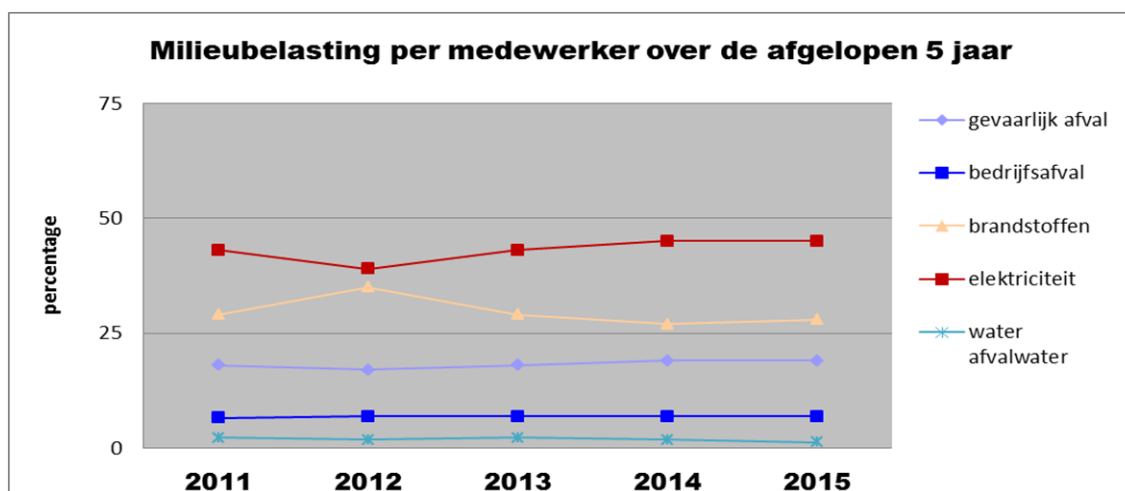
Milieu, Duurzaamheid en Maatschappelijk verantwoord Ondernemen

De Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis groeit. Groeit in aantallen patiënten die worden behandeld, groeit in aantal medewerkers dat werkt binnen zorg en onderzoek en groeit in gebouwcapaciteit. De opgave om evenredig aan die groei grip te houden op de bedrijfsprocessen vraagt om aanpassingen in logistieke processen en beheer van installaties en systemen. Bij de ingebruikname van nieuwe bouwdelen is uitgekende bevoorrading van gebruiksartikelen en verwijdering van afval voorwaarde voor soepele dienstverlening. Uitbreiding van de interne klimaat voorzieningen en opschaling van serverruimten voor dataopslag zorgen voor een toenemend energieverbruik.

Om dit laatste aspect beter te kunnen monitoren is in meer detail naar energieverbruik gekeken en toen is gebleken dat in de bemetering tijdens de afgelopen drie jaar fouten zaten. Dit maakt correctie van de energiecijfers over de afgelopen drie jaar noodzakelijk. Voor de milieubelasting heeft een herberekening plaatsgevonden waardoor in de grafiek de curve voor elektriciteit hoger loopt dan in vorige verslagen is gepubliceerd. Met de Milieuthermometer zorg als managementsysteem zijn alle processen rondom de thema's milieu en duurzaamheid te volgen.

In 2015 is het zilveren niveau van dit managementsysteem opnieuw vastgesteld. Om duurzaamheid als onderwerp beter op de kaart te zetten heeft in oktober, tijdens de week van de duurzaamheid, een uitdeelactie in het personeelsrestaurant plaatsgevonden. Recyclebare tassen zijn aangeboden als alternatief van plastic wegwerp tassen. In de tas zat een kaart waarop de footprint van het AVL stond afgedrukt.

Voor het langere termijn MVO-beleid is een notitie vastgesteld door de RvB die de lijnen verder uitzet richting Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. Een van de actiepunten uit de MVO-notitie was de ondertekening van de Green Deal Nederland op weg naar duurzame zorg. Op 27-10-2015 is deze handtekening gezet door de voorzitter van de RvB, samen met meer dan 30 andere partijen.

Media aandacht en intern onderzoek DAM B.V.

In het vierde kwartaal van 2015 is veel media-aandacht geweest voor Dam B.V.. DAM B.V. betrof tot en met 30 december 2013 een 100% deelneming van Slotervaart Participaties B.V., welke onderdeel was van de groep waarvan Slotervaart Ziekenhuis B.V. aan het hoofd stond. Op 31 december 2013 heeft de Stichting het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek de aandelen van Slotervaart Participaties overgenomen in het kader van de reddingsoperatie van het Slotervaartziekenhuis samen met de MC Groep. In dat kader is een belang van 51% verkregen in de aandelen van DAM B.V..

Naar aanleiding van deze berichtgeving heeft de afdeling internal audit een intern onderzoek uitgevoerd. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek kan worden geconcludeerd dat er geen sprake is geweest van onrechtmatig handelen.

Conclusie Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur heeft ten behoeve van de bepaling van het resultaat en de financiële positie de best mogelijke schattingen gemaakt op basis van de beschikbare informatie, onder andere met betrekking tot bovenstaande aspecten van de omzetverantwoording. De Raad van Bestuur is van mening dat, met voornoemde toelichting, de jaarrekening het vereiste inzicht geeft in het resultaat en de financiële positie van Stichting Het Nederlands Kanker Instituut – Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis op basis van de ons nu bekende feiten en omstandigheden.

Tenslotte

Wij danken alle vrijwilligers en allen die ons direct of indirect via KWF kankerbestrijding en begunstigden, voor hun steun in de vorm van activiteiten of financiële middelen. Wij hopen ook in het nieuwe jaar weer te mogen rekenen op deze voor ons Instituut zo essentiële bijdragen. Wij zijn al onze medewerkers die aan de in 2015 bereikte resultaat hebben bijgedragen, zeer erkentelijk voor hun inzet en betrokkenheid.

Samenstelling Raad van Toezicht per 31 december 2015

Naam:	Woonplaats:	
T. de Swaan	Amsterdam	Voorzitter / penningmeester
E.H. Swaab	Amsterdam	Secretaris / plv. voorzitter
J.P. Balkenende	Capelle aan de IJssel	
G.H. Blijham	Zeist	Voorzitter auditcommissie
M.J. van Mourik	Ravenstein	
M.L. Smeets	Wassenaar	
J.H.J. Hoeijmakers	Zevenhuizen	
L.J. Hijmans v.d. Bergh	Hilversum	Lid auditcommissie

Samenstelling Raad van Bestuur per 31 december 2015

R. Medema	Voorzitter directeur wetenschapsbeleid
W.H. van Harten	Directeur organisatie & bedrijfsvoering (tot 15 december 2015)
E.E. Voest	Directeur zorg & zorgontwikkeling

Amsterdam, 24 mei 2016

De Raad van Bestuur

5.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

5.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

5.1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS

(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-15 x € 1000	31-dec-14 x € 1000
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	0	1.887
Materiële vaste activa	2	218.003	197.215
Financiële vaste activa	3	4.034	6.636
Totaal vaste activa		<u>222.037</u>	<u>205.738</u>
Vlottende activa			
Voorraden	4	3.823	4.587
Onderhanden werk uit hoofde van DBC-zorgproducten	5	1.133	3.396
Vorderingen uit hoofde van bekostiging	6	0	6.454
Debiteuren en overige vorderingen	7	84.602	52.394
Effecten	8	4.784	6.011
Liquide middelen	9	23.313	42.997
Totaal vlottende activa		<u>117.655</u>	<u>115.839</u>
Totaal activa		<u><u>339.692</u></u>	<u><u>321.577</u></u>
PASSIVA			
Groepsvermogen			
Kapitaal	10	3.044	3.044
Algemene reserves		56.386	57.807
Bestemmingsreserves		26.940	20.975
Totaal eigen vermogen		<u>86.370</u>	<u>81.826</u>
Minderheidsbelang		3.393	3.492
Totaal groepsvermogen		<u>89.763</u>	<u>85.318</u>
Voorzieningen	11	1.363	1.294
Langlopende schulden	12	91.417	98.402
Kortlopende schulden			
Overige kortlopende schulden	13	157.149	136.563
Totaal passiva		<u><u>339.692</u></u>	<u><u>321.577</u></u>

De vermelde nummers verwijzen naar de toelichting op de geconsolideerde balans.

5.1.2 GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

	Ref.	2015 x € 1000	2014 x € 1000
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten uit zorgprestaties	16	195.577	180.414
Subsidies	17	40.987	37.754
Overige bedrijfsopbrengsten	18	67.601	61.395
Som der bedrijfsopbrengsten		304.165	279.563
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	19	162.984	148.969
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	20	22.791	17.944
Overige bedrijfskosten	23	111.306	100.230
Som der bedrijfslasten		297.081	267.143
BEDRIJFSRESULTAAT		7.084	12.420
Financiële baten en lasten	24	-2.732	-2.492
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING		4.352	9.928
Aandeel derden		99	-310
VPB		63	-475
RESULTAAT BOEKJAAR		4.514	9.143
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>			
		2015 x € 1000	2014 x € 1000
Toevoeging/(onttrekking):			
Reserve aanvaardbare kosten		4.158	6.958
Bestemmingsreserve innovatieve projecten		0	0
Bestemmingsreserve NKI		425	522
Overige reserves		-34	1.663
onttrekking bestemmingsreserve innovatieve projecten		-35	0
		4.514	9.143

De vermelde nummers verwijzen naar de toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening

5.1.3 GECONSOLIDEERD KASTROOMOVERZICHT

	Ref.	2015		2014	
		x € 1000	x € 1000	x € 1000	x € 1000
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			7.084		12.421
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen	2	22.791		19.091	
- Mutatie a fonds perdu		1.646		1.147	
- aandeel derden en VPB		-162		785	
- mutaties voorzieningen	11	69		-622	
			24.344		20.401
Veranderingen in vlottende middelen:					
- voorraden	4	764		-875	
- onderhanden werk uit hoofde van DBC- zorgproducten	5	2.263		-1.280	
- onderhandenwerk onderzoeksprojecten	13	4.772		558	
- debiteuren en vorderingen	7	-32.208		12.349	
- aanpassing consolidatie		223		217	
- vordering uit hoofde van transitierегeling	6	6.454		13.979	
- vorderingen/schulden uit hoofde van bekostiging	6	0		310	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	13	1.275		2.657	
			-16.457		27.915
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			14.971		60.737
Ontvangen interest	24	754		819	
Betaalde interest	24	-3.486		-3.311	
			-2.732		-2.492
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			12.239		58.245
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Afname effecten	8	1.227		908	
Investerings materiële vaste activa	2	-43.338		-29.472	
Nieuw uitgegeven leningen	3	0		-3.222	
Aflossing leningen u/g	3	2.602		275	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-39.509		-31.511
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Overige langlopende schulden	12	380		1.578	
Nieuw opgenomen leningen	12	0		20.000	
Aflossing langlopende schulden	12	-7.365		-8.673	
mutatie rekening courant bank	13	14.571		-27.178	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			7.586		-14.273
Mutatie geldmiddelen			-19.684		12.461
Stand geldmiddelen per 1 januari			42.997		30.536
Stand geldmiddelen per 31 december			23.313		42.997
Mutatie geldmiddelen			-19.684		12.461

Toelichting mutatie geldmiddelen

De geldmiddelen zijn gedaald met €19,68 miljoen in 2015. De afschrijvingen betreffen de jaarlijkse afschrijvingen op de materiële en immateriële vaste activa. De mutatie a fonds perdu is een correctie op de afschrijvingen materiële en immateriële activa. De effecten betreffen de belegde gelden, die met €1,23 miljoen zijn gedaald door de eindlossing BNG, welke is toegevoegd aan de liquide middelen. De investeringen betreffen de aanschaf van inventaris, automatiseringsapparatuur en de investering in de uitbreiding in het kader van het project Groei & Innovatie en van de werkplekken bij research, welke onder de materiële vaste activa in uitvoering is opgenomen. De aflossing leningen u/g betreft de aflossingen van de leningen zoals genoemd onder punt 3. van de toelichting op de balans. Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

5.1.4 GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

5.1.4.1 Algemeen

Activiteiten

Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis is een rechtspersoon met een wettelijke taak. De activiteiten van de Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis en de groepsmaatschappijen (de Groep) bestaan voornamelijk uit:

- Patiëntenzorg
- Onderzoek

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regelgeving Verslaglegging WTZi, de richtlijnen voor de jaarverslaglegging in het bijzonder RJ 655 inzake de jaarverslaggeving door zorginstellingen. De bedragen in de jaarrekening zijn verantwoord in duizenden euro's tenzij anders aangegeven.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar behoudens aanvullingen en verduidelijking. Ter verduidelijking van de vergelijking met voorgaand jaar is de presentatie van enkele posten gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening van voorgaand jaar.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen:

- onderhanden werk uit hoofde van DBC zorgproducten
- de bedrijfswaarde bepaling.

Specifieke aandachtspunten jaarrekening 2015 medisch specialistische zorg

De landelijke onzekerheden voor instellingen voor medisch specialistische zorg (ziekenhuizen, UMC's en ZBC's) zijn de afgelopen jaren verder verminderd. De resterende in de jaarrekening 2015 van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten voor Stichting Het Nederlands Kanker Instituut – Het Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis hebben betrekking op:

1. Afwikkeling rechtmatigheidscontroles MSZ 2014;
2. Rechtmatigheidscontroles MSZ 2015;
3. Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadejaar aan het boekjaar;
4. De afwikkeling van het FB-systeem geldend tot en met 2011;
5. Overgangsregeling kapitaallasten.

Bij de omzetsbepaling van de DBC zorgproducten en overige zorgproducten heeft Stichting Het Nederlands Kanker Instituut – Het Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gehanteerd zoals opgenomen in paragraaf 5.1.4 van deze jaarrekening. Hierbij zijn de uitkomsten van het aanvullend omzetonderzoek 2014 meegenomen en is de "Handreiking Rechtmatigheidsonderzoek 2015 Medisch Specialistische Zorg" gevolgd.

Toelichting (landelijke) onzekerheden jaarrekening 2015

De van toepassing zijnde aandachtspunten in de jaarrekening 2015 zijn hierna toegelicht voor Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Het Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis.

De onderhandelingen met de zorgverzekeraars over de finale verrekening van de uitkomsten van het zelfonderzoek 2014 zijn nog onderhanden. De verwachte uitkomsten van deze onderhandelingen zijn verwerkt in deze jaarrekening.

Rond de afwikkeling resteert nog een geschilpunt van €38K met de reviewgroep. Het ziekenhuis is vooralsnog van mening dat de registratie rechtmatig is.

5.1.4 GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

Rechtmatigheidscontroles MSZ 2015

De NFU, NVZ en ZN hebben in december 2015 een Handreiking Rechtmatigheidsonderzoek MSZ 2015 gepubliceerd. Door de NZa is niet bevestigd dat deze handreiking in overeenstemming is met publiekrechtelijke regelgeving, waarmee een inherent risico blijft bestaan.

Deze rechtmatigheidscontroles worden beoordeeld door de representerende zorgverzekeraars. Op basis van dit oordeel zullen alle verzekeraars gezamenlijk over de rechtmatigheid van de facturatie 2015 concluderen.

De instelling heeft op basis van een risicoanalyse onderzoek verricht naar de risico's die voor Stichting Het Nederlands Kanker Instituut – Het Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis materieel zijn. In deze risicoanalyse zijn de uitkomsten van eerder uitgevoerde aanvullende omzetonderzoeken en beschikbare overige in- en externe controles betrokken. Ook is een inschatting gemaakt van de DCM-controles over 2015 op basis van eigen tooling.

Contractafspraken met de zorgverzekeraars

Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars geschied op schadejaar aan het boekjaar.

Stichting Het Nederlands Kanker Instituut – Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis heeft met de zorgverzekeraars voor 2015 schadelastafspraken op basis van plafondafspraken gemaakt. Toerekening van de schadelastafspraken aan het boekjaar 2015 heeft plaatsgevonden op basis van een beste schatting van het voortgangpercentage ultimo 2015 in lijn met de Handreiking omzetverantwoording en rekening houdend met de verwachte effecten van het zelfonderzoek. De uiteindelijke uitkomsten zullen later blijken uit de afrekeningen met zorgverzekeraars. In deze jaarrekening is de beste inschatting van het financieel effect op de omzet en daarmee samenhangende posten verwerkt.

Afwikkeling FB tot en met 2011

De NZa heeft met circulaire d.d. 4 juli 2014 de uitgangspunten voor finale afwikkeling FB kenbaar gemaakt zoals deze in overleg met de veldpartijen tot stand zijn gekomen.

De NZa heeft op 9 maart 2016 aan Stichting Het Nederlands Kanker Instituut – Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis laten weten dat er geen verrekening meer dient plaats te vinden over de jaren tot en met 2011.

Macrobeheersinstrument

Uit de berekeningen van het ministerie van VWS blijkt een overschrijding van €242 miljoen voor 2013 en voor 2014 is de overschrijding nog niet bekend. De minister neemt uiterlijk 1 mei 2016 een besluit of de handhaving van het MBI-omzetplafond 2013 wordt ingezet of dat er alternatieven zijn om de overschrijding 2013 te redresseren. Bij opmaak van de jaarrekening is daarom niet betrouwbaar te schatten wat het effect gaat zijn van het macrobeheersinstrument voor 2013 en 2014 in latere jaren.

Overgangsregeling kapitaallasten

Stichting Het Nederlands Kanker Instituut – Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis heeft op basis van de beleidsregel Garantierегeling kapitaallasten 2013-2016 (BR/CU-2139) en de door de NZa beschikbaar gestelde formulieren berekend op welke suppletie Stichting Het Nederlands Kanker Instituut – Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis recht heeft. Op basis van de berekeningen komt de Stichting Het Nederlands Kanker Instituut – Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis tot de conclusie dat er geen rechten zijn tot suppletie.

Grondslagen voor consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening is de financiële informatie van Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis en zijn groepsmaatschappijen integraal geconsolideerd. In de geconsolideerde jaarrekening van de Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop een overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van de Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis.

5.1.4 GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

De financiële gegevens van de groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie betrokken rechtspersonen en vennootschappen zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties. Belangen van derden in het vermogen en in het resultaat van groepsmaatschappijen zijn afzonderlijk in de geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking gebracht. De resultaten van nieuw verworven groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie meegenomen rechtspersonen en vennootschappen worden geconsolideerd vanaf de overnamedatum. Op die datum worden de verkregen activa en verplichtingen gewaardeerd tegen de reële waarden. Indien de verkrijgingsprijs hoger is dan de reële waarde van de verkregen activa en verplichtingen is sprake van goodwill welke wordt geactiveerd en afgeschreven over de economische levensduur. De resultaten van de afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie verwerkt tot het tijdstip waarop de groepsband wordt verbroken. Op grond van artikel 8 lid 3 RJZ blijven steunstichtingen buiten de consolidatie.

Bedragen in €

	Statutaire zetel	Verschaft kapitaal	Eigenaar in %	Eigen vermogen	Resultaat in Euro's
BioMed Oncologie Beheer B.V.	A'dam	18.200	100%	3.801.000	-75.829
Stichting van Leeuwenhoek Kliniek voor spec. behandeling	A'dam	0	100%	1.329.000	-42.288
Stichting Netherlands Laboratory for Anti Drug Formulation	A'dam	0	100%	9.277.000	1.392
Stichting Amsterdam Biotherapeutics Unit	A'dam	0	100%	14.784	5.433

Schattingswijziging

De instelling heeft een nieuwe inschatting gemaakt van de verwachte economische levensduur van de panden. Dit heeft ertoe geleid dat de afschrijvingstermijn van de gebouwen is aangepast van 50 jaar naar 40 jaar. Overeenkomstig de richtlijnen voor de Jaarverslaggeving worden de hieruit voortvloeiende effecten voor de afschrijvingen verwerkt in de verwachte resterende gebruiksperiode van de panden.

Als gevolg hiervan zijn de afschrijvingskosten in 2015 met €1,4 miljoen toegenomen ten opzichte van de kosten bij ongewijzigde uitgangspunten. Voor de komende jaren zijn de extra afschrijvingen als volgt: van 2016 tot en met 2025 circa €2,0 miljoen, van 2026 tot en met 2035 circa €1,5 miljoen.

Foutenherstel

De uitbreiding van de zeggenschap in 2013 over de Stichting Netherlands Laboratory for Anticancer Drug Formulation (NLADF) is in het verleden op onjuiste wijze in de geconsolideerde jaarrekening verwerkt.

Hierdoor werd het vermogen van de groep € 3,8 miljoen te laag gepresenteerd, en was een onterecht verschil tussen het enkelvoudig en geconsolideerd vermogen van stichting NKI-AVL verantwoord.

In de jaarrekening 2015 is deze fout per 1 januari 2015 hersteld. De vergelijkende cijfers zijn aangepast.

5.1.4 GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

Grondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de stichting zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

De WNT kent een maximale bezoldigingsnorm voor een topfunctionaris. Indien de maximale bezoldigingsnorm wordt overschreden, is er sprake van een onverschuldigde betaling, die teruggevorderd moet worden. De maximale bezoldiging mag voor een topfunctionaris in dienstverband, in 2015, niet meer bedragen dan €178.000. Dit is de norm van WNT-2 met ingang van 1 januari 2015. Voor zorginstellingen is echter in 2015 nog de Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen zorg- en welzijnssector 2014 van toepassing. Pas in 2016 zal deze regeling worden aangepast aan de norm van WNT-2. Volgens de Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen zorg- en welzijnssector is het maximum gebonden aan een klasseindeling. De bezoldiging bestaat uit de volgende onderdelen:

- Beloning (bruto jaarsalaris inclusief vakantiegeld, loon in natura en overige bruto loonbestanddelen)
- Belaste vaste en variabele kostenvergoeding
- Beloning betaalbaar op termijn (zoals werkgeversbijdrage pensioen)

De drie genoemde onderdelen moeten als communicerende vaten worden beschouwd. Voorwaarde is dat de bezoldigingsnorm niet wordt overschreden.

Voor leden en de voorzitter van het hoogste toezichthoudende orgaan van een instelling geldt een maximale bezoldiging van respectievelijk 10% en 15% van het genoemde beloningsmaximum van de topfunctionaris.

Voor niet-topfunctionarissen met een dienstbetrekking schrijft de wet voor dat bezoldigingsgegevens worden gepubliceerd in de jaarrekening als deze het bezoldigingsmaximum overschrijden.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen historische kosten.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Initiële waardering

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen.

Verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de Stichting, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen. Er hebben geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

5.1.4 GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

Immateriële en materiële vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. De afschrijvingen starten op het moment van ingebruikname. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

• Bedrijfsgebouwen en terreinen	0-5%
• Machines en installaties	5-10%
• Verbouwingen	5-10%
• Inventarissen	10%
• Automatiseringsapparatuur	20%

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.

Groot onderhoud:

Kosten voor periodiek groot onderhoud worden ten laste gebracht van het resultaat op het moment dat deze zich voordoen.

Bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur dienen te worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdien mogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen boekwaarde en de realiseerbare waarde.

De Stichting Het Nederlands Kanker Instituut – Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis heeft voor het ziekenhuis een bedrijfswaardeberekening opgesteld.

Op basis van de bedrijfswaardeberekening is er een positief verschil tussen bedrijfswaarde en boekwaarde is er geen sprake van een impairment. De uitgangspunten die het ziekenhuis hanteert zijn de volgende:

- Groei volume van de productie 4,5% tot en met 2020, daarna 1%
- Discontovoet van 5,5%

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de netto vermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De netto vermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de netto vermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening.

De leningen aan niet-geconsolideerde deelnemingen worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervers verliezen.

De grondslagen voor overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder het kopje Financiële Instrumenten.

Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende post. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder de financiële baten en lasten.

5.1.4 GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

Financiële instrumenten

In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: Verstrekte leningen, debiteuren, crediteuren en overige vorderingen, liquide middelen en overige financiële verplichtingen (langlopende en kortlopende schulden). De Stichting handelt niet in (afgeleide) financiële instrumenten.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde waarbij, (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen.

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen terzake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn. De reële waarde van een lening is gelijk aan de contante waarde van toekomstige kasstromen gebaseerd op een rente die per balansdatum zou gelden voor soortgelijke leningen vermeerderd met een risicopremie voor iedere individuele lening.

De instelling handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instellingen verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Verstrekte leningen en overige vorderingen

Verstrekte leningen en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.

Voorraden

Voorraden worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden. De waardering van de voorraden grond- en hulpstoffen komt tot stand op basis van fifo. De voorraden handelsgoederen worden individueel gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde.

Onderhanden werk uit hoofde van DBC-zorgproducten

Zodra een betrouwbare schatting kan worden gemaakt van het resultaat van onderhanden DBC-zorgproducten, worden de opbrengsten en kosten als opbrengsten en kosten in de winst- en verliesrekening verwerkt naar rato van de verrichte prestaties per balansdatum. Onder opbrengsten wordt verstaan de in het contract met de zorgverzekeraar overeengekomen opbrengsten, indien en voor zover het waarschijnlijk is dat de opbrengsten zullen worden gerealiseerd en betrouwbaar kunnen worden bepaald. De mate waarin prestaties van een DBC-contract zijn verricht wordt bepaald aan de hand van de tot de balansdatum gemaakte kosten in verhouding tot de geschatte totale kosten van het contract. Indien het resultaat van een onderhanden DBC-zorgproduct niet betrouwbaar kan worden bepaald, worden de opbrengsten slechts verwerkt tot het bedrag van de gemaakte kosten dat waarschijnlijk kan worden verhaald. Verwachte verliezen op contracten worden onmiddellijk in de winst-en-verliesrekening opgenomen. In lijn met de handreiking omzetverantwoording 2015 heeft het ziekenhuis voor het vaststellen van het onderhanden werk gebruik gemaakt van de 'methode verwacht eindproduct'. De bevoorschotting door zorgverzekeraars is in mindering gebracht op de nog te factureren omzet DBC zorgproducten.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordelingen van de vorderingen.

5.1.4 GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

Transacties in vreemde valuta's

Transacties luidend in vreemde valuta's worden in de betreffende functionele valuta van de groepsmaatschappijen omgerekend tegen de geldende wisselkoers op de transactiedatum. In vreemde valuta's luidende monetaire activa en verplichtingen worden per balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen.

Effecten

Effecten worden aangehouden tot het einde van de looptijd en worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen.

Liquide middelen.

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden. Rekening-courant schulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde en staan ter vrije besteding van de Stichting.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven, die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

A Fonds perdu

Deze waardering is gebaseerd op de verkrijgingprijs. Hierop wordt in mindering gebracht de afschrijvingstermijnen, die samenhangen met het onderliggende actief.

Onderhanden werk projecten

De onderhanden projecten in opdracht van derden worden gewaardeerd tegen de gerealiseerde projectkosten vermeerderd met de toegekende winsten en verminderd met verwerkte verliezen en gedeclareerde termijnen. Indien het resultaat op een onderhanden project niet op betrouwbare wijze kan worden ingeschat wordt geen winst toegerekend. De projectkosten omvatten de direct op het project betrekking hebbende kosten, de kosten die toerekenbaar zijn aan projectactiviteiten in het algemeen en toewijsbaar zijn aan het project en andere kosten die contractueel aan de opdrachtgever kunnen worden toegerekend. Projectopbrengsten en projectkosten uit hoofde van onderhanden projecten worden als opbrengsten en kosten verwerkt in de winst-en-verliesrekening naar rato van de verrichte prestaties op balansdatum. De mate waarin de prestaties zijn verricht is bepaald op basis van de tot de balansdatum gemaakte projectkosten in verhouding tot de geschatte totale projectkosten. Indien het totaal van alle onderhanden projecten een debetstand vertoont, wordt het totaal saldo gepresenteerd onder de vlottende activa. Indien het totaal van alle onderhanden projecten een creditsaldo vertoont, wordt het saldo gepresenteerd onder de kortlopende schulden.

In het boekjaar gerealiseerde projectopbrengsten worden als opbrengsten in de winst- en verliesrekening verwerkt in de post opbrengsten projecten. De projectkosten zijn verwerkt in de kostprijs van de projecten.

5.1.4 GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

Aandeel derden

Het aandeel van derden in het groepsvermogen betreft het minderheidsbelang van derden in het eigen vermogen van geconsolideerde maatschappijen. Het aandeel van derden in het resultaat van geconsolideerde maatschappijen wordt in de winst-en-verliesrekening in mindering gebracht op het groepsresultaat.

Indien aan het minderheidsbelang van derden toerekenbare verliezen het minderheidsbelang van derden in het eigen vermogen van de geconsolideerde maatschappijen overtreffen komt het verschil, alsmede eventuele verdere verliezen, volledig ten laste van het NKI-AVL, tenzij en voor zover de minderheidsaandeelhouder de verplichting heeft, en in staat is, om die verliezen voor haar rekening nemen. Als de geconsolideerde maatschappijen vervolgens weer winst maken komen die winsten volledig ten gunste van het NKI-AVL totdat de door NKI-AVL voor haar rekening genomen verliezen zijn gecupereerd.

Resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Opbrengsten

Onder opbrengsten wordt verstaan de opbrengst van de in het verslagjaar geleverde goederen en verleende diensten onder aftrek van kortingen en de over de omzet geheven belastingen.

Opbrengsten voortvloeiende uit de verkoop van goederen worden verantwoord op het moment dat alle belangrijke rechten op economische voordelen alsmede alle belangrijke risico's zijn overgegaan op de koper. De kostprijs van deze goederen wordt aan dezelfde periode toegekend.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht, gebaseerd op de tot balansdatum in het kader van de dienstverlening gemaakte kosten in verhouding tot de geschatte kosten van de totaal te verrichten dienstverlening. De kostprijs van deze diensten wordt aan dezelfde periode toegekend.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.

Lasten

De bedrijfslasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

5.1.4 GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

Pensioenen

Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Stichting Het Nederlands Kanker Instituut – Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Stichting Het Nederlands Kanker Instituut – Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfondsen. Daarbij behoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De ‘nieuwe’ dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. In december 2015 bedroeg de dekkingsgraad 97%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 127%. Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan binnen 12 jaar hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Stichting Het Nederlands Kanker Instituut – Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, ander dan het effect van hogere toekomstige premies. Stichting Het Nederlands Kanker Instituut – Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis heeft daarom alleen verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen en vlottende effecten. De effecten kunnen worden beschouwd als zeer liquide beleggingen. Kasstromen in vreemde valuta's worden omgerekend tegen een geschatte koers. Winstbelastingen en interest worden opgenomen onder kasstroom uit operationele activiteiten. De verkrijgingsprijs van verworven groepsmaatschappijen wordt opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betalingen in geldmiddelen heeft plaatsgevonden. Hierbij worden geldmiddelen aanwezig in deze groepsmaatschappij afgetrokken van de aankoopprijs.

Erfpacht

Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis betaald jaarlijks aan de Gemeente Amsterdam een erfpacht voor de grond. Het recht heeft een ingangsdatum van 1 december 1969 en heeft een expiratedatum van 30 november 2044.

Resultaat deelnemingen en aandeel derden in het resultaat

Er is sprake van een deelneming indien men voor ten minste 5% aandeelhouder is van het nominaal gestort kapitaal. Als resultaat van deelnemingen, waarin invloed van betekenis wordt uitgeoefend op het zakelijke en financiële beleid, wordt opgenomen het aan de vennootschap toekomende aandeel in het resultaat van deze deelneming. Bij deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, wordt het dividend als resultaat aangemerkt. Verwerking hiervan vindt plaats onder de financiële baten en lasten.

Belastingen

De post belastingen betreft de vennootschapsbelasting welke verschuldigd is over het resultaat van DAM B.V. en Biomed Oncologie Beheer B.V.. De vennootschapsbelasting wordt berekend tegen het geldende tarief over het resultaat van het boekjaar, waarbij rekening wordt gehouden met permanente verschillen tussen de winstrekening volgens de jaarrekening en de fiscale winstberekening en waarbij actieve belastinglatenties (indien van toepassing) slechts worden gewaardeerd voor zover de realisatie daarvan waarschijnlijk is.

Financiële baten en lasten

Rente baten en lasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen. Teven worden de (on)gerealiseerde valutaverschillen gepresenteerd onder de financiële baten en lasten.

5.1.4 GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

Grondslagen van segmentering

In de jaarrekening wordt overeenkomstig de Richtlijn Zorginstellingen een segmentatie van de resultatenrekening gemaakt in de volgende segmenten segment 1) Antoni van Leeuwenhoek en segment 2) het Nederlands Kanker Instituut. Deze segmenten zijn opgenomen om meer transparantie te verschaffen binnen de stichting met betrekking tot de afzonderlijke resultaten.

De gemeenschappelijke kosten worden als volgt verdeeld:

- indirecte personeelskosten: verdeling op basis van NKI 27% en AVL 73%
- indirecte materiële kosten: verdeling op basis van NKI 33% en AVL 67%
- indirecte overige kosten: verdeling op basis van vloeroppervlak

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

	<u>31-dec-15</u>	<u>31-dec-14</u>
	<u>x € 1000</u>	<u>x € 1000</u>
Boekwaarde per 1 januari	1.887	2.830
Af: afschrijvingen	1.887	943
	<u>0</u>	<u>1.887</u>

In 2013 is als gevolg van de financiële verwerking van de uitbreiding van de zeggenschap in de Stichting Netherlands Laboratory for Anticancer Drug Formulation (NLADF) een immaterieel vast actief onderkend. In 2015 is geconcludeerd dat de waarde en de economische levensduur van dit immaterieel niet goed kan worden ingeschat waardoor besloten is om deze post versneld af te schrijven.

2. Materiële vaste activa

	<u>31-dec-15</u>	<u>31-dec-14</u>
	<u>x € 1000</u>	<u>x € 1000</u>
Bedrijfsgebouwen en terreinen	141.007	127.569
Machines en installaties	22.025	12.082
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	38.020	33.399
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering	16.951	24.165
Totaal materiële vaste activa	<u>218.003</u>	<u>197.215</u>
	<u>31-dec-15</u>	<u>31-dec-14</u>
	<u>x € 1000</u>	<u>x € 1000</u>
Boekwaarde per 1 januari	197.215	186.834
Bij: investeringen	43.338	29.472
Af: afschrijvingen	22.550	19.091
	<u>218.003</u>	<u>197.215</u>

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.7. In dit mutatieoverzicht staan ook de gehanteerde afschrijvingspercentages vermeld.

De stijging van de materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering wordt veroorzaakt door oplevering van de bouwprojecten in het kader van groei en innovatie zoals de uitbreiding van de OK's, nieuwe IC, dagbehandelingscentrum, een nieuw wachtgebied polikliniek en uitbreiding werkplekken voor de research. Het bedrag van de investeringen (€69,47 miljoen) is gesaldeerd weergegeven aangezien de desinvestering (€26,13 miljoen) een verschuiving is van de materiële activa in uitvoering naar de bedrijfsgebouwen en de machines en installaties.

De instelling heeft een nieuwe inschatting gemaakt van de verwachte economische levensduur van de panden. Dit heeft ertoe geleid dat de afschrijvingstermijn van de gebouwen is aangepast van 50 jaar naar 40 jaar. Overeenkomstig de richtlijnen voor de Jaarverslaggeving worden de hieruit voortvloeiende effecten voor de afschrijvingen verwerkt in de verwachte resterende gebruiksperiode van de panden. Als gevolg hiervan zijn de afschrijvingskosten in 2015 met €1,4 miljoen toegenomen ten opzichte van de kosten bij ongewijzigde uitgangspunten. Voor de komende jaren bedraagt de extra afschrijvingslast: van 2016 tot en met 2025 circa €2,0 miljoen, van 2026 tot en met 2035 circa €1,5 miljoen.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

3. Financiële vaste activa

	<u>31-dec-15</u> x € 1000	<u>31-dec-14</u> x € 1000
Deelnemingen	61	61
Leningen u/g UBIQ B.V.	693	500
Leningen u/g MC IJsselmeerziekenhuizen Holding B.V.	1.250	2.500
Leningen u/g Stichting Princes Maxima Centrum	1.000	1.000
Leningen u/g T - Cell Factory B.V.	0	100
Leningen u/g/ Stichting Medisch Centrum Slotervaart	2.475	2.750
Leningen u/g Biomed Oncologie Beheer B.V.	190	0
Aflossing komend boekjaar	-1.635	-275
Totaal financiële vaste activa	<u>4.034</u>	<u>6.636</u>

	<u>31-dec-15</u> x € 1000	<u>31-dec-14</u> x € 1000
Boekwaarde per 1 januari	6.636	3.679
Verstrekke leningen	190	3.222
Correctie deelnemingen	0	10
Aflossing leningen	-2.792	-275
	<u>4.034</u>	<u>6.636</u>

Deelnemingen

Bedragen in €	Statutaire zetel	Verschaft kapitaal	Eigenaar in %	Eigen vermogen	Resultaat in Euro's
Modra	Amsterdam	0	37,50%	-74.616	-74.616
Enceladus	Naarden	1.332	3,00%	2.449.725	-877.777
Ubiq Holding	Amsterdam	500.000	33,33%	421.235	38.847
Impact B.V.	Haarlem	3.294	18,30%	772	-4.319
Ceronco Biosciences	Amsterdam	3.600	20,00%	825	-275
Amsterdam Protonen Therapie Centrum B.V.	Amsterdam	1	33,33%	3	0

Deelneming

De deelnemingen betreffen Het Antoni van Leeuwenhoek Foundation welke samen met het KWF Kankerbestrijding is opgericht en zich ten doel om door structurele fondsenwerving voor het Nederlands Kanker Instituut substantieel meer middelen te verwerven dat zij op eigen kracht kunnen realiseren. Tevens betreft het de deelneming die Biomed B.V. heeft in Modra.

Lening u/g UBIQ Bio B.V.

Dit betreft een lening van €0,69 miljoen, welke in twee termijnen is betaald. De looptijd van het eerste termijn is 6 jaar en vervalt op 1 juli 2017. De tweede termijn heeft een looptijd van 4 jaar en vervalt eveneens op 1 juli 2017. Er is een rente verschuldigd van 5,09% over het uitstaande bedrag van de lening ter hoogte van de op het moment van ondertekening van de overeenkomst voor het Nederlands Kanker Instituut uitstaande rente met een opslag van 3%. De aflossing zal geschieden indien er sprake is van positieve resultaten. In dat geval zal minimaal 25% van het bedrijfsresultaat worden aangewend voor aflossing of in gelijke aflossingstermijnen per kwartaal vanaf het moment dat zelfstandige financiering door geldnemer is aangetrokken, maar niet later dan 2 jaar na ondertekening van de overeenkomst. De verwachting is dat in 2016 nog geen aflossing zal plaatsvinden.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

Lening u/g MC IJsselmeerziekenhuizen Holding B.V.

De lening u/g MC IJsselmeerziekenhuizen Holding B.V. bestaat uit 2 leningen, lening A en B, van ieder €1,25 miljoen.

- Lening A heeft een looptijd tot 31 december 2015. De geldnemer is een rente verschuldigd over het uitstaande bedrag van de lening ter hoogte 6%. Deze lening is afgelost per ultimo 2015.

- Lening B heeft een looptijd tot 31 december 2016. Hierover is de geldnemer een rente verschuldigd over het uitstaande bedrag van de lening ter hoogte van 7,5%. Deze lening zal ultimo 2016 geheel worden afgelost. Geldnemer is gerechtigd tot vervroegde (gedeeltelijke) aflossing (boetevrij) van de geldlening.

Tot meerdere zekerheid voor de betaling stelt MC IJsselmeerziekenhuizen Holding zekerheid doormiddel van het vestigen van een eerste pandrecht.

Lening u/g Stichting Princes Maxima Centrum

De lening die is verstrekt aan de Stichting Princes Maxima Centrum dient als een achtergestelde lening te worden beschouwd. Geldnemer is een rente verschuldigd over het uitstaande bedrag van de lening ter hoogte van 5%. Geldnemer is vrijgesteld van aflossing zolang de exploitatie van het PMC nog niet is gestart. De startdatum van de exploitatie is 20 oktober 2014. Vanaf medio 2016 dient de lening te worden afgelost in gelijke maandelijkse termijnen gedurende de resterende looptijd van de lening. De lening loopt tot 11 december 2020. De eerste termijn vervalt in juli 2016 en de aflossing over 2016 zal €0,11 miljoen bedragen.

Lening u/g T-Cell Factory B.V.

Het betreft een geldlening welke is verstrekt aan T-Cell Factory B.V.. Een tweede tranche van €0,3 miljoen is ultimo februari 2015 aan geldnemer overgemaakt. Geldnemer is de wettelijke rente verschuldigd welke sinds juli 2014 8,15% bedraagt. Geldnemer heeft de lening in zijn geheel afgelost.

Lening u/g Stichting Medisch Centrum Slotervaart

De lening verstrekt aan de Stichting Medisch Centrum Slotervaart heeft een looptijd van 10 jaar. MCS zal de lening aanwenden voor het financieren van de investering in een parkeergarage nabij het ziekenhuis. De eerste aflossing (groot €275K) is op 1 december 2015. De overige aflossingen zullen telkens op 1 december geschieden. De geldnemer is een rente verschuldigd over het uitstaande bedrag van de lening ter hoogte van 4%. Tot zekerheid voor de terugbetaling van al hetgeen Stichting Medisch Centrum Slotervaart aan AVL te eniger tijd verschuldigd mocht zijn uit hoofde van de in deze overeenkomst geconstateerde geldlening is door Stichting Medisch Centrum Slotervaart ten behoeve van Antoni van Leeuwenhoek recht van hypotheek respectievelijk pand worden gesteld op het aan Stichting Medisch Centrum Slotervaart toebehorende parkeerterrein met parkeerdek en parkeergarage.

Lening u/g Biomed Oncologie Beheer B.V.

Het betreft hier een op 1 januari 2010 afgesloten lening aan Modra Pharmaceuticals Holding B.V. voor de bekostiging van de verkrijging en het behoud van patenten/octrooien en is opgesplitst in een enerzijds door St. NKI-AVL gefinancierd deel en een anderzijds door Biomed Oncologie Beheer B.V. gefinancierd deel. De totale omvang van de lening is ultimo 2015 €0,45 miljoen. De lening loopt af op 1 januari 2017. Het totaalbedrag is opgebouwd uit verkrijgingsprijzen en financieringsrente. De lening heeft een plafond van €0,45 miljoen; dit is inclusief financieringsrente. De lening is van oorsprong afgesloten tussen Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis en Slotervaart Participaties enerzijds en Modra Pharmaceuticals B.V. anderzijds. In 2015 heeft tussen Biomed Oncologie Beheer B.V. en Slotervaart Participaties B.V. een fusie plaatsgevonden; de datum van de Juridische fusie was 31 december 2015, vandaar dat er geen heffingsrente in 2015 in het resultaat van Biomed Oncologie Beheer B.V. is verwerkt.

4. Voorraden

	<u>31-dec-15</u>	<u>31-dec-14</u>
	€	€
Voorraad dure medicijnen	3.036	2.403
Overige voorraad medicijnen	570	1.967
Overige voorraden	217	217
Totaal voorraden	<u>3.823</u>	<u>4.587</u>

De voorraden worden gewaardeerd tegen FIFO prijzen onder aftrek van een bedrag voor incourantheid voor zover daartoe aanleiding bestaat. Op de voorraden is pandrecht gevestigd als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

5. Onderhanden werk uit hoofde van DBC-zorgproducten

	<u>31-dec-15</u> x € 1000	<u>31-dec-14</u> x € 1000
OHW DBC zorgproducten	15.203	16.922
Bevoorschotting onderhanden werk zorgverzekeraars	14.070	13.526
Totaal onderhanden werk	<u>1.133</u>	<u>3.396</u>

Het onderhanden werk DBC zorgproducten betreffen de in 2015 geopende DBC zorgproducten welke ultimo 2015 nog niet waren afgesloten. Hierop is de bevoorschotting op het onderhanden werk door de zorgverzekeraars in mindering gebracht.

6. Vorderingen en schulden uit hoofde van bekostiging

	<u>31-dec-15</u> x € 1000	<u>31-dec-14</u> x € 1000
Vorderingen uit hoofde van transitierегeling	0	6.454
Totaal vorderingen uit hoofde van bekostiging	<u>0</u>	<u>6.454</u>

7. Debiteuren en overige vorderingen

	<u>31-dec-15</u> x € 1000	<u>31-dec-14</u> x € 1000
Debiteuren	44.927	25.946
Nog te factureren omzet DBC zorgproducten	14.006	3.995
Kortlopende deel lening u/g	1.636	275
Nog te ontvangen rente obligaties	81	104
Overige vooruitbetaalde bedragen	3.018	1.651
Te vorderen BTW	26	0
Trajectkaart NS	128	106
Overige nog te ontvangen van personeel	854	549
Overige nog te ontvangen bedragen	1.792	5.858
Rekening courant SFN	9.389	286
Te ontvangen VPB	410	300
Nog te ontvangen projectfinanciering	8.335	13.324
Totaal debiteuren en overige vorderingen	<u>84.602</u>	<u>52.394</u>

De debiteuren en overige vorderingen zijn gestegen met €32,21 miljoen. De hogere vorderingen op debiteuren met €19,0 miljoen wordt veroorzaakt door de late contractering met enkele zorgverzekeraars evenals de stijging van de nog te factureren omzet DBC zorgproducten (€10 miljoen). De voorziening die in aftrek op de vorderingen op debiteuren is gebracht, bedraagt €0,74 miljoen. Deze dient ter dekking voor eventuele oninbare bedragen. De vooruitbetaalde bedragen betreffen jaarnota's die over het boekjaar lopen en die in 2016 als kosten worden genomen. De overige nog te ontvangen bedragen betreft onder andere nog te ontvangen BTW suppletie, nog te ontvangen bonussen, doorbelasting MC Slotervaart Ziekenhuis en subsidie ziekenhuis opleiding. De rekening courant met de Stichting Fondsen NKI (SFN) is gestegen met €9,1 miljoen door de bestemmingreserves van de projecten onder te brengen bij de Stichting Fondsen NKI. Deze gelden zijn ten alle tijde direct opeisbaar. De nog te ontvangen projectfinanciering is gedaald met €5,0 miljoen. Alle vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan een jaar.

8. Effecten

	<u>31-dec-15</u> x € 1000	<u>31-dec-14</u> x € 1000
Effecten	4.784	6.011
Totaal effecten	<u>4.784</u>	<u>6.011</u>

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

De opbrengst is verkregen door Fonds Wetenschappelijk onderzoek bij de uitgifte van de Premie obligatielening in 1988. Besloten is een Fonds op te richten en de opbrengsten daarvan te benutten voor de jaarlijkse exploitatie van de Research. Het vermogen moet voor de langere termijn in stand blijven. Dit is de reden dat gekozen is voor de belegging in onderhandse leningen en obligaties.

9. Liquide middelen	31-dec-15 x € 1000	31-dec-14 x € 1000
Banken	23.306	42.990
Kas	7	7
Totaal liquide middelen	23.313	42.997

De totale liquide middelen staan ter vrije beschikking van Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis.

Naast de liquide middelen is er een kredietfaciliteit. De kredietfaciliteit voor het Antoni van Leeuwenhoek bedraagt €35,9 miljoen en een garantiefaciliteit van €0,1 miljoen. De kredietfaciliteit valt uiteen in een investeringskrediet van €21,0 miljoen en een werkkapitaal krediet van €14,9 miljoen. Deze is ondergebracht bij de Deutsche Bank. Het werkelijk opgenomen bedrag is €27,4 miljoen, welke is opgenomen onder de kortlopende schulden. De kredietfaciliteit voor het NKI bedraagt €4,0 miljoen met een looptijd tot 1 juli 2015. Het rentepercentage is gebaseerd op de 1 maands Euribor met een opslag van 150 basispunten. Over het niet gebruikte deel van het krediet wordt een bereidstellingsprovisie betaald van 25 basispunten. De zekerheden die gelden voor de langlopende leningen zijn ook van toepassing op bovengenoemde kredieten. Voor de zekerheden verwijzen wij u naar punt 12 de langlopende leningen.

PASSIVA

10. Eigen vermogen	31-dec-15 x € 1000	31-dec-14 x € 1000
Kapitaal	3.044	3.044
Algemene reserve	56.386	57.807
Bestemmingsreserve	26.940	20.975
Totaal eigen vermogen	86.370	81.826
Minderheidsbelang	3.393	3.492
Totaal groepsvermogen	89.763	85.318

Kapitaal	Saldo per 1-jan-2015 x € 1000	Resultaat- bestemming x € 1000	Overige mutaties x € 1000	Saldo per 31-dec-2015 x € 1000
Kapitaal	3.044	0		3.044
Totaal kapitaal	3.044	0	0	3.044

Algemene reserve	Saldo per 1-jan-2015 x € 1000	Resultaat- bestemming x € 1000	Overige mutaties x € 1000	Saldo per 31-dec-2015 x € 1000
Reserve instandhouding	450	0	-450	0
Cumulatieve exploitatieresultaten AVL	43.674	4.158	1.182	49.014
Algemene reserves AVL	667	0	-667	0
Cumulatieve exploitatieresultaten NKI	2.209	425	0	2.634
Overige reserves	10.807	-34	-6.035	4.738
Totaal algemene reserves	57.807	4.549	-5.970	56.386

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

De overige reserves betreffen de reserve's van de instellingen welke in de consolidatie zijn opgenomen. De onttrekking van €6 miljoen betreft de overheveling naar de bestemmingsreserve Farmaceutisch Centrum ten behoeven van de geplande nieuwbouw in 2017.

Bestemmingsreserve	Saldo per 1-jan-2015 x € 1000	Resultaat- bestemming x € 1000	Overige mutaties x € 1000	Saldo per 31-dec-2015 x € 1000
Bestemmingsreserve innovatieve projecten	9.775	-35	0	9.740
Bestemmingsreserve Farmaceutisch Centrum	0	0	6.000	6.000
Fonds Wetenschappelijk Onderzoek NKI	11.200	0	0	11.200
Totaal bestemmingsreserves	20.975	-35	6.000	26.940

Minderheidsbelang	Saldo per 1-jan-2015 x € 1000	Resultaat- bestemming x € 1000	Overige mutaties x € 1000	Saldo per 31-dec-2015 x € 1000
Minderheidsbelang Di-AcetylM B.V.	3.492	-99		3.393
Totaal minderheidsbelang	3.492	-99	0	3.393

De resultaten van de in deze geconsolideerde jaarrekening opgenomen instellingen worden weergegeven onder de resultaatbestemming. De overige mutatie onder de algemene reserve betreft een correctie in verband met de overheveling van de reserve instandhouding en de algemene reserve naar de cumulatieve exploitatieresultaten AVL. De cumulatieve exploitatieresultaten zijn geormerkte gelden ten behoeve van de zorg. Bovendien is hier het negatief resultaat van de deelneming verantwoord en een correctie van een deelneming uit 2014. Tevens heeft er bij de overige reserves een overheveling plaatsgevonden, bij NLADF, naar de bestemmingsreserve ten behoeve van het nieuw te bouwen Farmaceutisch Centrum welke staat gepland voor 2017.

Overzicht van het totaalresultaat van de instelling	31-dec-2015 x € 1000	31-dec-2014 x € 1000
Geconsolideerd netto-resultaat (na belastingen) toekomend aan de instelling	4.514	7.480
Totaal van de rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen van de instelling als onderdeel van het groepsvermogen	-69	6.118
Totale mutatie eigen vermogen van de instelling	4.445	13.598

Aansluiting geconsolideerd – enkelvoudig vermogen 31 december

	EV 31-12-2015	EV 1-1-2015	Mutatie
Antoni van Leeuwenhoek	59.826	55.470	4.356
Nederlands Kanker Instituut	15.970	15.545	425
Enkelvoudig vermogen	75.796	71.015	4.781
Van Leeuwenhoek Kliniek voor speciale behandeling	1.330	1.350	-20
AmBTU B.V	15	9	6
Slotervaart Participatie B.V.	0	227	-227
NLADF	9.228	9.225	3
Minderheidsbelang	3.394	3.492	-98
Totaal Vermogen	89.763	85.318	4.445

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

De bestemmingsreserve innovatieve projecten

Het bestemmingsfonds is een reserve voor innovatieve projecten waarop in 2015 een onttrekking heeft plaatsgevonden en die de komende jaren verder zal worden aangesproken voor projecten binnen de Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis.

Fonds Wetenschappelijk onderzoek NKI

De opbrengst van dit fonds is verkregen bij de uitgifte van de Premie obligatielening in 1988. Besloten is om een Fonds op te richten en de opbrengsten van de beleggingen daarvan te benutten voor de jaarlijkse exploitatie van de research.

11. Voorzieningen

	Saldo per 1-1-2015	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-12-2015
	€ x € 1000	€ x € 1000	€ x € 1000	€ x € 1000	€ x € 1000
Jubileum uitkering	848	112			960
Voorz. PLB uren	444		42		402
Latente belastingverplichting	2		1		1
	<u>1.294</u>	<u>112</u>	<u>43</u>	<u>0</u>	<u>1.363</u>

De voorziening jubileumuitkering is een voorziening voor medewerkers die in de toekomst recht hebben op een jubileumuitkering. Bij deze voorziening is rekening gehouden met een percentage verloop van medewerkers van 10% en een CAO stijging van 1,5%. Dit bedrag is contant gemaakt tegen de huidige rentevoet van 0,73% op basis van 3 maand euribor.

De mate van het totaal van de voorzieningen die als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	50
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	1.313
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	700

12. Langlopende schulden

	31-dec-15 x € 1000	31-dec-14 x € 1000
Schulden aan banken	78.471	85.836
Overige langlopende schulden	12.946	12.566
	<u>91.417</u>	<u>98.402</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2015 x € 1000	2014 x € 1000
Stand per 1 januari	94.372	83.045
Bij: nieuwe leningen	0	20.000
Af: aflossingen	9.595	8.673
Stand per 31 december	<u>84.777</u>	<u>94.372</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	6.306	8.536
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>78.471</u>	<u>85.836</u>

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

Overige langlopende schulden	<u>2015</u> x € 1000	<u>2014</u> x € 1000
Ministerie van VWS inzake vaststellingsovereenkomst	469	0
KWF Kankerbestrijding	569	640
Ministerie van VWS	2.903	3.126
Participatie T-gebouw FWMO	3.051	2.703
Participaties inventaris	475	448
A Fonds perdu vooruitontvangen kapitaalslasten bouwdelen NKI	6.071	6.071
A Fonds perdu Aclins	0	134
Aflossingsverplichting komend boekjaar	592	556
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>12.946</u>	<u>12.566</u>

De norm die de banken hebben gesteld ten aanzien van de ratio's worden ruim gehaald. Opgemerkt dient te worden dat het hier gaat om de ratio's zoals die gelden voor de Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis aangezien de lening die bij Deutsche Bank Nederland N.V. is afgesloten ook op naam van de Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis is aangegaan. De bank vraagt een Debt Service Capacity Ratio van minimaal 1,2, solvabiliteit volgens maatstaf Deutsche Bank van minimaal 15% en een Debt/EBITDA ratio van maximaal 5,5 op basis van enkelvoudige cijfers van de Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis.

Deutsche Bank hanteert voor het berekenen van de solvabiliteit de volgende formule:

Garantievermogen/Gecorrigeerd Balanstotaal, waarbij de definities als volgt zijn opgesteld:

"Garantievermogen": het eigen vermogen (bestaande uit het geplaatste en gestorte kapitaal, het collectief gefinancierd gebonden vermogen, het niet collectief gefinancierd vrij vermogen en overige reserves (inclusief de verdeelde resultaten (winsten en/of verliezen) over voorgaande boekjaren en het onverdeeld resultaat (winst dan wel verlies) over het lopende boekjaar), vermeerderd met de (mede) jegens Deutsche Bank achtergestelde vorderingen van derden dan wel aandeelhouders, verminderd met de immateriële activa, verminderd met de actieve belastinglatenties (vorderingen), verminderd met de vorderingen op aandeelhouders/directie en (minderheids-) deelnemingen en groepsmaatschappijen en verbonden partijen.

"Gecorrigeerde Balanstotaal": het totaalbedrag van de balans verminderd met de immateriële activa, verminderd met de actieve belasting latenties (vorderingen), verminderd met de verminderd met de vorderingen op aandeelhouders/directie en groepsmaatschappijen en verbonden partijen.

Deze berekeningen wijkt af van de berekening die de stichting zelf hanteert namelijk EV/TV.

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	6.916	9.092
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	91.417	98.402
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	53.247	59.553

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage 5.1.11 overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

De overige langlopende schulden betreffen het Ministerie van VWS en KWF Kankerbestrijding. Dit betreft een A fonds perdu betaling voor het researchlaboratorium van het Antoni van Leeuwenhoek. De bedragen zijn bij storting gepassiveerd zodat jaarlijks de afschrijvingen rechtstreeks op de participatierekening in mindering gebracht kunnen worden. De A fonds perdu T-gebouw FWMO is een bijdrage die is ontvangen van FWMO ten behoeve van toekomstige kapitaalslasten. De A fonds perdu van bouwdelen Het Nederlands Kanker Instituut betreffen de extra kapitaalslasten die worden ontvangen van het Ministerie van VWS. Deze worden aangewend om in de toekomst de kapitaalslasten hieruit te voldoen.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

13. Overige kortlopende schulden

	<u>31-dec-15</u>	<u>31-dec-14</u>
	x € 1000	x € 1000
Af te dragen BTW	0	415
Aflossingsverplichting	6.916	9.092
Belastingen en sociale premies	7.078	5.831
Crediteuren	14.492	13.404
Nog te ontvangen inkoopfacturen	692	2.405
Nog te betalen investeringen	1.254	1.296
Interest leningen	656	713
Nog te betalen salariskosten	1.756	1.589
Pensioenen	567	908
PLB uren	8.182	7.523
Vakantiedagen	2.379	2.466
Vakantiegeld	5.250	4.950
Onderhanden werk projecten	49.867	45.095
Overige nog te betalen en vooruitontvangen posten	10.430	5.620
Vooruitontvangen projectfinancieringen	18.614	21.066
Permanent voorschot KWF	900	900
Onderhanden werk klinische studies AmBTU	300	466
Schulden aan kredietinstellingen (Rekening courant)	27.395	12.824
Schulden aan participanten	421	0
Totaal overige kortlopende schulden	<u>157.149</u>	<u>136.563</u>

Ten opzichte van 2014 is de totale kortlopende schulden toegenomen met €20,59 miljoen. De toename wordt veroorzaakt door de toename van de schulden aan kredietinstellingen met €14,57 miljoen en een stijging van de OHW projecten met €4,77 miljoen. De te betalen kosten voor vakantiegeld, vakantiedagen en schulden ter zake PLB zijn gestegen met €0,87 miljoen.

Het PLB kent geen verjaringstermijn. Bij einde dienstverband kan sprake zijn van een uitbetaling van opgebouwde rechten of overgedragen worden aan een nieuwe ziekenhuis werkgever, het geen ook de reden is dat de PLB onder de kortlopende schulden wordt opgenomen. De schulden inzake PLB wordt jaarlijks aangepast naar het nieuwe saldo om toekomstige kosten te kunnen dekken.

De nog te betalen investeringen betreffen de kosten welke nog betaald dienen te worden voor de uitbreiding OK, IC en poliklinieken.

De schulden aan de kredietinstelling zijn ondergebracht bij de Deutsche Bank.

15.1 Niet in de balans opgenomen regelingen

Naast de resultaten afgesloten projecten 2015 welke als reservering voor toekomstige projecten naar de bestemmingsgelden zijn overgeheveld is er ook een toezegging van de Stichting Fondsen NKI van €5,6 miljoen die meegenomen wordt in de reservering van de bestemmingsgelden.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

In 2015 zijn diverse bedragen aan erfenissen en legaten ontvangen. Deze erfenissen en legaten worden beheerd door Stichting Fondsen Nederlands Kanker Instituut die als doelstelling heeft het verlenen van financiële steun aan de Stichting Nederlands Kanker Instituut.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2015 bestaat nog geen inzicht in de nog te ontvangen erfstellingen en legaten. Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit de ontvangen erfstellingen en legaten voortkomende rechten en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze vordering niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2015.

In 2015 zijn er 10 erfenissen en 6 legaten aangemeld. De totale opbrengst 2015 aan erfenissen en legaten bedroeg €1,49 miljoen. In de 2014 was dat een bedrag van €12,01 miljoen. Hiermee komt het 10-jaarsgemiddelde uit op €2,8 miljoen. De verplichtingen voortkomende uit de erfpacht kan als volgt worden weergegeven: < 1 jaar €86.500, 1 tot 5 jaar €337.500 en langer dan 5 jaar €2,0 miljoen. De verplichtingen voortvloeiende uit de afgesloten contracten, waaronder onderhoudscontracten en erfpacht, kan als volgt worden weergegeven:

- 1 jaar €2,64 miljoen
- 2 tot 5 jaar €3,4 miljoen
- langer dan 5 jaar €0,74 miljoen.

De aangegane verplichtingen met betrekking tot de bouwprojecten bedraagt €4,8 miljoen.

In het kader van de bedrijfsvoering komt het voor dat patiënten, bezoekers en medewerkers menen schade te hebben opgelopen door handelen van de Stichting het Nederlands Kanker Instituut Antoni van Leeuwenhoek en daarvoor een vergoeding wensen. Voor situaties waarbij Stichting het Nederlands Kanker Instituut Antoni van Leeuwenhoek aansprakelijk gesteld wordt heeft Stichting het Nederlands Kanker Instituut Antoni van Leeuwenhoek een verzekering afgesloten waarbij sprake is van een beperkt eigen risico.

Er zijn bij de Raad van Bestuur geen materieel significante claims van derden bekend die een extra risico opleveren anders dan binnen de huidige werkwijze verantwoord en specifiek benoemd in de jaarrekening.

Obligoverplichting Waarborgfonds voor de Zorgsector

Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis is deelnemer van het Waarborgfonds voor de Zorgsector. Deelnemers aan dit fonds moeten bij onvoldoende risicovermogen in dit fonds een obligo betalen van maximaal 3% van de lopende geborgde leningen.

De boekwaarde van de per 31 december 2015 geborgde leningen bedraagt €50,0 miljoen.

De maximale obligoverplichting bedraagt daarmee €1,5 miljoen.

5.1.7 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen € x 1.000	Machines en installaties € x 1.000	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting € x 1.000	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa € x 1.000	Totaal € x 1.000
Stand per 1 januari 2015					
- aanschafwaarde	198.772	25.342	81.624	24.165	329.903
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	71.203	13.260	48.225	0	132.688
Boekwaarde per 1 januari 2015	<u>127.569</u>	<u>12.082</u>	<u>33.399</u>	<u>24.165</u>	<u>197.215</u>
Mutaties in het boekjaar					
- investeringen	24.170	11.608	14.774	18.918	69.470
- herwaarderingen	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	10.732	1.665	10.153	0	22.550
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>					
.aanschafwaarde	0	0	0	26.132	26.132
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0
<i>- desinvesteringen</i>					
aanschafwaarde	845	0	16.539	0	17.384
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	845	0	16.539	0	17.384
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>13.438</u>	<u>9.943</u>	<u>4.621</u>	<u>-7.214</u>	<u>20.788</u>
Stand per 31 december 2015					
- aanschafwaarde	222.097	36.950	79.859	16.951	355.857
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	81.090	14.925	41.839	0	137.854
Boekwaarde per 31 december 2015	<u>141.007</u>	<u>22.025</u>	<u>38.020</u>	<u>16.951</u>	<u>218.003</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	0,0/2,0/2,5/3,33%	5,0/10,0%	10,0/20,0%		
	4,0/5,0/10,0%				

5.1.10 Specificatie ultimo boek jaar onderhanden projecten
(inclusief klinische studies en intern gefinancierde projecten)

	Passiva zijde balans	
	Ultimo 2015	Ultimo 2014
	x € 1.000	x € 1.000
Stand onderhanden projecten per 1 januari 2014		44.537
Stand onderhanden projecten per 1 januari 2015	45.095	
Kosten projecten	33.631	34.820
Kosten Klinische studies	3.931	4.518
Mutatie voorziening onderhanden projecten	87	220
Subtotaal	<u>7.446</u>	<u>4.979</u>
Ontvangen projectfinanciering	34.881	33.995
Ontvangen klinische studies	7.540	6.121
Totaal onderhanden projecten ultimo boekjaar	<u>49.867</u>	<u>45.095</u>
Mutatie onderhanden projecten	4.772	558
Specificatie totaal onderhanden projecten		
Vooruitontvangen projectfinanciering (onderhanden projecten)	60.485	52.969
Nog te ontvangen projectfinanciering (onderhanden projecten)	10.618	7.874
Totaal onderhanden projecten ultimo boekjaar	<u><u>49.867</u></u>	<u><u>45.095</u></u>

De kosten van de projecten betreffen de kosten die verantwoord zijn op de lopende projecten of kosten verantwoord op de in het betreffende jaar afgesloten projecten. Het gaat hier om de personeelskosten, materiële kosten en reis- en verblijfskosten. De projectkosten zijn gesplitst naar het type project, trial of klinische research project. De mutatie voorziening OHW geeft de mutatie weer in de voorziening die getroffen is voor projecten die op een 5-jaars termijn naar verwachting met een tekort sluiten.

De ontvangsten van de projecten zijn de inkomsten die verantwoord zijn op de lopende projecten of inkomsten verantwoord op de in het betreffende jaar afgesloten projecten. Het gaat om sponsor/subsidie gelden. De ontvangsten zijn gesplitst naar het type project, klinisch of klinische research project verantwoord.

BIJLAGE

5.1.11 Geconsolideerd overzicht langlopende schulden ultimo 2015

Leninggever	Datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke rente	Restschuld 31 december 2014	Nieuwe leningen in 2015	Aflossing in 2015	Restschuld 31 december 2015	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2015	Aflossingswijze	Aflossing 2016	Gestelde zekerheden
		x € 1000			%	x € 1000	x € 1000	x € 1000	x € 1000	x € 1000			x € 1000	
BNG	16-aug-05	10.500	10	vast	2,07%	788		788	0	0	0	lineair	0	WFZ
BNG	16-aug-05	10.000	10	vast	3,02%	750		750	0	0	0	lineair	0	WFZ
BNG	16-aug-05	10.000	20	vast	3,43%	5.375		500	4.875	2.375	10	lineair	500	WFZ
BNG	16-aug-05	10.000	20	vast	3,47%	5.375		500	4.875	2.375	10	lineair	500	WFZ
BNG	21-sep-05	10.000	40	vast	3,562%	7.750		250	7.500	6.250	30	lineair	250	WFZ
BNG	21-sep-05	10.000	40	vast	3,496%	7.750		250	7.500	6.250	30	lineair	250	WFZ
BNG	21-dec-05	2.723	10	vast	3,47%	273		273	0	0	0	lineair	0	WFZ
BNG	27-mrt-08	637	10	vast	4,50%	239		239	0	0	0	annuïteit	0	Hypotheek
BNG	13-aug-05	650	10	vast	4,99%	281		281	0	0	0	annuïteit	0	Hypotheek
BNG	21-apr-08	2.557	10	vast	4,44%	958		958	0	0	0	annuïteit	0	Hypotheek
BNG	10-jul-11	25.000	18	vast	3,86%	20.834		1.389	19.445	12.500	14	lineair	1.389	WFZ
ASN Bank	3-aug-11	7.500	18	vast	3,80%	6.249		417	5.832	3.747	14	lineair	417	WFZ
BNG	31-dec-13	20.000	10	vast	3,325%	18.000		2.000	16.000	6.000	8	lineair	2.000	Hypotheek
Deutsche Bank	3-sep-14	20.000	7	vast	3,68%	19.750		1.000	18.750	13.750	5	lineair	1.000	Hypotheek
Totaal		139.567				94.372		9.595	84.777	53.247			6.306	

5.1.12 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

BATEN

16. Opbrengsten zorgprestaties

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	<u>x € 1000</u>	<u>x € 1000</u>
Opbrengsten zorgverzekeringswet	165.866	148.186
Beschikbaarheidsbijdragen medisch specialistische zorg	24.425	27.594
Overige zorgprestaties	5.286	4.634
Totaal	<u>195.577</u>	<u>180.414</u>

Specificatie opbrengsten zorgverzekeringswet

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	<u>x € 1000</u>	<u>x € 1000</u>
Gefactureerde omzet B-segment	126.030	140.312
Mutatie NTF B-segment	907	-23.132
Mutatie OHW B-segment	-1.618	174
Gefactureerde omzet DBC-zorgproducten A-segment	41.158	53.110
Mutatie nog te factureren DBC-zorgproducten A-segment	-611	-22.278
Totaal	<u>165.866</u>	<u>148.186</u>

Specificatie overige zorgprestaties

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	<u>x € 1000</u>	<u>x € 1000</u>
Opbrengsten in opdracht van andere instellingen	1.890	1.678
Overige niet gebudgetteerde zorgprestaties	3.396	2.956
Totaal	<u>5.286</u>	<u>4.634</u>

De opbrengsten zorgverzekeringswet stijgen met €17,7 miljoen door hogere productie en indexering. Op de beschikbaarheidsbijdrage heeft een korting geplaatst gevonden van €4,0 miljoen. Daartegenover staat een index op het looncomponent van 0,65%, op de materiaalkosten van 0,75% en een groei van 1%. Totaal betreft dit een lagere opbrengst van €3,17 miljoen. De overige zorgprestaties zijn gestegen met €0,65 miljoen. De WDS opbrengsten zijn gestegen met €0,2 miljoen terwijl de overige niet gebudgetteerde zorgprestaties zijn gestegen met €0,4 miljoen.

17. Subsidies

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	<u>x € 1000</u>	<u>x € 1000</u>
Subsidie VWS	17.208	17.347
Subsidie KWF	16.089	14.591
Subsidie Fonds Ziekenhuis opleiding	1.200	900
Subsidie Kwaliteitsimpuls Personeel Ziekenhuiszorg	1.677	493
Subsidie opleiding Advanced Nurs Practitioner en Physician Assastant	142	159
Subsidie opleidingsfonds Arts in opleiding tot specialist	4.671	4.264
Totaal	<u>40.987</u>	<u>37.754</u>

5.1.12 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

De subsidie bijdrage VWS daalt met €139K en de subsidie van KWF is gestegen met €1,5 miljoen. De doelsubsidie van het KWF is bepaald aan de hand van de gemiddelde opbrengsten van de stichting KWF kankerbestrijding, over de jaren 2011 tot en met 2013, onder aftrek van de opbrengsten Alpe d'Huzes en de opbrengsten van de samenwerkingen. Over het gemiddelde per jaar ontvangt het NKI een percentage van 14%. Het jaarbedrag is in het contract over de jaren 2015 tot en met 2019 gemaximeerd op €16,1 miljoen. De overige subsidies, waaronder het opleidingsfonds, stijgen in totaliteit met €1,87 miljoen met name door de subsidie kwaliteitsimpuls personeel ziekenhuiszorg.

De subsidieregeling kwaliteitsimpuls personeel ziekenhuiszorg is bedoeld voor:

- de inrichting van interne en externe opleidingen voor personeel;
- studiebegeleiding van medewerkers in opleiding;
- de vervanging van medewerkers in opleiding;
- het gebruik van specifieke opleidingsfaciliteiten;

De subsidieregeling kwaliteitsimpuls personeel ziekenhuiszorg geldt voor 4 jaar, van 2014-2017.

18. Overige bedrijfsopbrengsten	2015	2014
	x € 1000	x € 1000
Onderzoeksprojecten:		
Opbrengst tweede geldstroom	21.311	20.512
Opbrengst derde geldstroom	3.504	3.871
Opbrengst derde geldstroom KWF projecten	8.984	8.775
Opbrengst vierde geldstroom	3.914	3.745
Klinische studies	3.911	2.865
Overige projectinkomsten	4.080	4.120
Totaal opbrengst onderzoeksprojecten	<u>45.704</u>	<u>43.888</u>
Opbrengst doorberekende personeelskosten	5.207	3.812
Opbrengsten groepsmaatschappijen	3.774	3.901
Overige opbrengsten	12.916	9.794
Totaal overige bedrijfsopbrengsten	<u><u>67.601</u></u>	<u><u>61.395</u></u>

Ten opzichte van 2014 zijn project opbrengsten in zijn geheel gestegen met €1,82 miljoen tot €45,7 miljoen. Het aantal projecten eind 2015 is ten opzichte van 2014 met 76 projecten gestegen tot 766. De stijging wordt vooral veroorzaakt door de klinische studies (41 studies) en intern gefinancierde projecten (22 projecten).

De opbrengst tweede geldstroom is gestegen met €0,8 miljoen terwijl de opbrengst derde geldstroom is gedaald met €0,37 miljoen. Het aantal tweede geldstroom projecten is gestegen met 6 projecten tot 199.

De KWF opbrengsten zijn gestegen met €0,21 miljoen tot €8,98 miljoen terwijl het aantal KWF projecten steeg met 8 tot 106 projecten. De opbrengsten vierde geldstroom is gestegen met €0,17 miljoen. Het aantal projecten is met 2 afgenomen tot 62 projecten. De sterke stijging van het aantal klinische studies (totaal 217 eind 2015) vertaalt zich in een opbrengst stijging van €1,05 miljoen ten opzichte van 2014.

De projectsubsidie bestaat uit de volgende onderdelen:

- Tweede geldstroom: Projecten gefinancierd door de overheid zowel binnen- als buitenland of daaraan gelieerde instellingen zoals, NWO, ZonMw, NIH, Universiteiten en de EU (EU wordt ook wel eens tot de derde geldstroom gerekend);
- Derde geldstroom: Projecten gefinancierd door stichtingen en charitatieve instellingen (collectebus instellingen) zowel binnen- als buitenlandse, evenals KWF;
- Vierde geldstroom: Projecten gefinancierd door binnen- en buitenlandse industrieën en bedrijven

De opbrengsten groepsmaatschappijen betreffen de omzet met betrekking tot Biomed Oncologie Beheer B.V., DAM B.V., NLADF en AmbTU B.V..

5.1.12 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

De overige opbrengsten zijn met €3,12 miljoen gestegen ten opzichte van 2014, door de toename van de Royalty's en Consultancy opbrengsten. Het resultaat van de afgesloten projecten wordt naar de bestemmingsreserves geboekt waaruit onder meer intern gefinancierde projecten worden gefinancierd. De opbrengsten SFN zijn gestegen met €1,48 miljoen.

LASTEN

19. Personeelskosten

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	<u>x € 1000</u>	<u>x € 1000</u>
Lonen en salarissen	123.416	112.633
Sociale lasten	15.667	14.054
Pensioenpremies	9.948	10.793
Personeel NIL	7.305	5.363
subtotaal	<u>156.336</u>	<u>142.843</u>
Overige personeelskosten	6.648	6.126
Totale personeelskosten	<u><u>162.984</u></u>	<u><u>148.969</u></u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
Kliniek	875	830
Radiotherapie	255	252
Research	789	766
Apotheek	57	54
Ondersteunende diensten	234	203
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van fulltime eenheden	<u>2.210</u>	<u>2.105</u>
Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	3	8

De totale personeelskosten zijn gestegen met €14,0 miljoen zijnde 9,4%. Deze zijn voor een belangrijk deel gestegen door de toename van het aantal fulltime eenheden met 105 ofwel 5,0%. Voorts zijn de CAO lonen met 1,5% op jaarbasis gestegen en heeft er een eenmalige uitkering plaatsgevonden van 0,5% met een minimum van €400,-. De post personeel niet in loondienst is gestegen met €1,94 miljoen.

20. Afschrijvingen vaste activa

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	<u>x € 1000</u>	<u>x € 1000</u>
Afschrijvingen immateriële vaste activa	1.887	0
Afschrijvingen materiële vaste activa	22.550	19.091
	<u>24.437</u>	<u>19.091</u>
Vrijval gelden a Fonds Perdu	-1.646	-1.147
Totale afschrijvingen vaste activa	<u><u>22.791</u></u>	<u><u>17.944</u></u>
Aanschafwaarde desbetreffende vaste activa	355.857	329.903
Cumulatieve afschrijvingslasten desbetreffende vaste activa	137.854	132.688

De stijging van de afschrijvingskosten wordt veroorzaakt door de extra afschrijving van €1,4 miljoen door de afschrijvingstermijn terug te brengen van 50 naar 40 jaar en de overige stijging wordt veroorzaakt door de in 2015 in gebruik genomen nieuwe investeringen.

5.1.12 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

23. Overige bedrijfskosten	2015	2014
	x € 1000	x € 1000
Patiëntgebonden kosten en kosten onderzoek	82.940	73.382
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	5.729	5.588
Algemene kosten	11.830	12.722
Onderhoud	3.106	2.953
Energiekosten - gas	1.401	898
Energiekosten - elektra	2.599	1.249
Onderhoud en energiekosten - transport en overig	354	327
Huur en leasing	925	384
Overige bedrijfskosten	2.422	2.727
Totaal overige bedrijfskosten	111.306	100.230

De overige bedrijfskosten zijn met €11,1 miljoen gestegen met name door de patiëntgebonden kosten en kosten onderzoek (€9,56 miljoen), veroorzaakt door de orale oncolytica, stijging van de dure geneesmiddelen en de overige medicijnen (€6,36 miljoen). De algemene kosten zijn gedaald met €0,89 miljoen onder andere door de herziene schatting met betrekking tot BTW suppletie over de jaren 2013 en 2014 en de suppletie over 2015 BTW (€0,88 miljoen) ontvangen schadevergoedingen (€0,23 miljoen) en hogere advieskosten. De kosten van huur en lease zijn gestegen door de ruimte welke de Apotheek nog in gebruik heeft bij MC Slotervaart Ziekenhuis en een nabetaling van 2014. De kosten van elektra stijgen door een nog te verwachten naheffing van €1,6 miljoen over de jaren 2011 tot en met 2015.

24. Financiële baten en lasten	2015	2014
	x € 1000	x € 1000
Financiële lasten	-3.486	-3.311
Opbrengsten financiële vaste activa en effecten	221	293
Rentebaten	533	526
Totaal financiële baten en lasten	-2.732	-2.492

De daling van de financiële vaste activa en effecten wordt veroorzaakt door een lagere rentevergoeding doordat de effecten portefeuille verder is afgenomen.

5.1.12 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

27. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

De bezoldiging van de bestuurders en gewezen bestuurders van de zorginstelling over 2015 is als volgt

1	Functionaris (functienaam)	Voorzitter Raad van Bestuur R.H. Medema	Lid Raad van Bestuur W.H. van Harten	Lid Raad van Bestuur E.E. Voest
2	In dienst vanaf (datum)	1-10-2011	1-6-2001	1-1-2014
3	In dienst tot (datum)		12-15-2015	
	Deeltijdfactor (percentage)			
4		100%	100%	90%
5	Bruto-inkomen (incl. salaris, vakantiegeld, eindejaarsuitkering en andere vaste toelagen)	205.121	195.589	205.121
6	Winstdelingen en bonusbetalingen	0	0	0
7	Totaal beloning (5 en 6)	205.121	195.589	205.121
8	Bruto-onkostenvergoeding (vast en variabel)	8.338	7.774	8.338
9	Vorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn (in €)	15.584	14.891	15.584
10	Uitkeringen in verband met beëindiging van het			
	Totaal bezoldiging in kader van de WNT (7 tm. 10)	<u>229.043</u>	<u>218.254</u>	<u>229.043</u>
11	Beloning 2014	227.486	225.267	218.160
12	Bezoldigingsklasse zorginstelling	J	J	J

Met ingang van 1 januari 2014 is de regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen zorg- en welzijnssector in werking getreden. De bezoldiging van de topfunctionarissen is afhankelijk van een aantal criteria. Het betreft:

- de moeilijkheidsgraad van de bedrijfsvoering, dan wel de bestuurlijke complexiteit die daaruit voortvloeit
- de omvang van de gevolgen van het handelen van de rechtspersoon en de reacties die het handelen van de rechtspersoon of instelling oproepen in de maatschappij (impact)
- de omvang van de rechtspersoon of instelling.

De beloning voor de bestuurders is conform de Beloningscode voor Bestuurders in de Zorg en past binnen de kaders van de Wet Normering Bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector.

5.1.12 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

De bezoldiging van de leden van de Raad van Toezicht van de zorginstelling over het jaar 2015 is als volgt:

Naam	T. de Swaan	G.H. Blijham		
1 Vanaf welke datum was de toezichthouder voor het eerst in de huidige functie van toezichthouder werkzaam binnen de organisatie?	14-5-2007	15-12-2009		
2 Is de persoon in het verslagjaar voorzitter van de Raad van Toezicht geweest?	Ja	Nee		
3 Nevenfunctie(s)				
4 Beloning (incl. salaris, vakantiegeld, eindejaarsuitkering en andere vaste toelagen)	8.998	5.999		
5 Wat is de totale som van de eventuele vergoedingen in natura	0	0		
6 Vaste en variabele onkostenvergoedingen	0	0		
7 Werkgeversbijdrage sociale verzekeringspremies	625	167		
8 Voorzieningen ten behoeve van beloning betaalbaar op termijn	0	0		
9 Winstdelingen en bonusbetalingen	0	0		
10 Uitkeringen in verband met beëindiging van het dienstverband	0	0		
11 Totaal bezoldiging (4 t/m 10)	9.623	6.166		
	L.J. Hijmans v.d. Bergh	E. Smeets	E.H. Swaab	
1 Vanaf welke datum was de toezichthouder voor het eerst in de huidige functie van toezichthouder werkzaam binnen de organisatie?	18-12-2014	6-3-2006	15-12-2009	
2 Is de persoon in het verslagjaar voorzitter van de Raad van Toezicht geweest?	Nee	Nee	Nee	
3 Nevenfunctie(s)				
4 Beloning (incl. salaris, vakantiegeld, eindejaarsuitkering en andere vaste toelagen)	0	0	5.999	
5 Wat is de totale som van de eventuele vergoedingen in natura	0	0	0	
6 Vaste en variabele onkostenvergoedingen	0	0	0	
7 Werkgeversbijdrage sociale verzekeringspremies		0	0	
8 Voorzieningen ten behoeve van beloning betaalbaar op termijn	0	0	0	
9 Winstdelingen en bonusbetalingen	0	0	0	
10 Uitkeringen in verband met beëindiging van het dienstverband	0	0	0	
11 Totaal bezoldiging (4 t/m 10)	0	0	5.999	

5.1.12 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

Naam	M.J. van Mourik	J.P. Balkenende	J.H.J. Hoeij- makers
1 Vanaf welke datum was de toezichhouder voor het eerst in de huidige functie van toezichhouder werkzaam binnen de organisatie?	15-12-2008	19-5-2011	13-3-2014
2 Is de persoon in het verslagjaar voorzitter van de Raad van Toezicht geweest?	Nee	Nee	Nee
3 Nevenfunctie(s)			
4 Beloning (incl. salaris, vakantiegeld, eindejaarsuitkering en andere vaste toelagen)	5.999	0	9.999
5 Wat is de totale som van de eventuele vergoedingen in natura	0	0	0
6 Vaste en variabele onkostenvergoedingen	0	0	0
7 Werkgeversbijdrage sociale verzekeringspremies	0	0	602
8 Voorzieningen ten behoeve van beloning betaalbaar op termijn	0	0	0
9 Winstdelingen en bonusbetalingen	0	0	0
10 Uitkeringen in verband met beëindiging van het dienstverband	0	0	0
11 Totaal bezoldiging (4 t/m 10)	5.999	0	10.601

Met betrekking tot de Hr. J.H.J. Hoeijmakers dient vermeld te worden dat de bezoldiging betrekking heeft op de periode 1 mei 2014 tot en met 31 december 2015.

5.1.12 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

volgnr	jaar	functie	in dienst vanaf	in dienst tot	deeltijd factor%	bruto inkomen	voorzieningen tbv beloning betaalbaar op termijn	totaal bezoldiging 2015	uitkering ivm beëindiging dienstverband	totaal bezoldiging 2014	Motivatie overschrijding maximale bezoldiging
1	2015	medisch specialist	1-1-2010		100%	211.566	7.672	219.238	0	222.751	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
2	2015	medisch specialist	1-1-2015		100%	293.224	10.985	304.209	0	niet in loondienst	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
3	2015	medisch specialist	1-1-2015	31-10-2015	90%	221.197	8.691	229.888	0	niet in loondienst	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
4	2015	medisch hoofd	1-2-2002	28-2-2015	100%	41.600	1.968	43.568	0	168.178	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
5	2015	medisch specialist	31-12-2013		100%	199.753	10.748	210.501	0	199.555	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
6	2015	medisch specialist	1-10-2013		67%	120.926	7.167	128.093	0	123.481	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
7	2015	medisch specialist	1-2-1993		100%	178.213	10.711	188.924	0	186.178	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
8	2015	medisch specialist	16-4-2003		100%	181.481	10.711	192.192	0	186.178	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
9	2015	medisch specialist	1-10-2014		80%	137.400	8.558	145.958	0	34.323	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
10	2015	medisch specialist	1-1-2005		80%	140.991	8.558	149.549	0	147.363	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
11	2015	medisch specialist	1-2-2006		100%	178.549	10.711	189.260	0	186.498	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
12	2015	medisch specialist	1-4-1996		100%	182.161	10.718	192.879	0	190.070	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
13	2015	medisch specialist	1-8-1997	6-6-2015	100%	93.070	4.644	97.714	0	190.301	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
14	2015	medisch specialist	1-8-2005		80%	151.997	8.577	160.574	0	158.236	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
15	2015	medisch specialist	1-3-2014		80%	151.829	8.577	160.406	0	125.624	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
16	2015	medisch specialist	1-4-2015		60%	107.895	6.433	114.328	0	niet in loondienst	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
17	2015	medisch specialist	1-4-2003		87%	164.136	9.326	173.462	0	159.236	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
18	2015	medisch specialist	1-1-2011		80%	150.895	8.577	159.472	0	158.076	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
19	2015	medisch specialist	1-7-2010		80%	151.829	8.577	160.406	0	158.076	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
20	2015	medisch specialist	1-6-2007		60%	119.405	6.431	125.836	0	153.266	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
21	2015	medisch specialist	1-2-2014		80%	152.010	8.578	160.588	0	138.935	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
22	2015	medisch specialist	1-10-2009		100%	181.406	10.717	192.123	0	189.330	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
23	2015	medisch specialist	1-8-2009		80%	151.997	8.577	160.574	0	156.937	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
24	2015	medisch specialist	1-8-2008		80%	151.829	8.577	160.406	0	158.076	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
25	2015	medisch specialist	1-10-1997		100%	199.452	10.709	210.161	0	207.725	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
26	2015	medisch specialist	1-9-2011		100%	180.493	10.677	191.170	0	188.298	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
27	2015	medisch specialist	1-4-2007		100%	240.786	10.788	251.574	0	229.884	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
28	2015	medisch specialist	1-1-1991		100%	185.449	10.722	196.171	0	194.227	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
29	2015	medisch specialist	1-3-1987		100%	197.055	10.743	207.798	0	210.158	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
30	2015	medisch specialist	1-11-1999		90%	166.618	9.647	176.265	0	173.703	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
31	2015	medisch specialist	15-9-2000		100%	184.236	10.285	194.521	0	190.625	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
32	2015	medisch specialist	1-10-2007		90%	166.618	9.647	176.265	0	173.703	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
33	2015	medisch specialist	18-8-2009		80%	136.103	8.549	144.652	0	144.374	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
34	2015	medisch specialist	1-7-2006		100%	181.406	10.717	192.123	0	189.330	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
35	2015	medisch specialist	1-11-2000	31-12-2015	100%	189.527	10.717	200.244	0	192.307	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
36	2015	medisch specialist	1-7-2005		90%	166.786	9.647	176.433	0	173.863	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
37	2015	medisch specialist	1-6-2009		100%	181.406	10.717	192.123	0	189.330	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
38	2015	medisch specialist	1-8-2009		100%	190.303	10.824	201.127	0	190.952	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
39	2015	medisch specialist	1-7-2013		100%	182.247	10.717	192.964	0	178.520	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
40	2015	medisch specialist	17-8-2015		38%	67.063	4.023	71.086	0	niet in loondienst	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
41	2015	medisch specialist	1-4-2000		100%	186.952	10.726	197.678	0	196.539	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
42	2015	medisch specialist	15-9-1999		94%	164.241	10.061	174.302	0	164.104	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
43	2015	medisch specialist	1-4-2007		94%	164.241	10.061	174.302	0	164.104	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
44	2015	medisch specialist	1-5-2006		71%	130.235	7.601	137.836	0	128.317	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
45	2015	medisch specialist	17-10-2011		94%	164.241	10.061	174.302	0	163.588	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
46	2015	medisch specialist	1-1-1983	16-5-2015	53%	40.042	2.133	42.175	0	92.303	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
47	2015	medisch specialist	1-2-1998		31%	65.192	2.909	68.101	0	119.114	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
48	2015	medisch specialist	1-1-2013		80%	150.956	8.577	159.533	0	142.929	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
49	2015	medisch specialist	1-5-2004		80%	144.016	8.563	152.579	0	137.874	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
50	2015	medisch specialist	1-12-1994		100%	189.897	10.731	200.628	0	197.371	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
51	2015	medisch specialist	1-11-2013		80%	155.521	8.586	164.107	0	116.636	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
52	2015	medisch specialist	1-10-2000		100%	189.388	10.731	200.119	0	197.211	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris

5.1.12 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

volgnr	jaar	functie	in dienst vanaf	in dienst tot	deeltijd factor%	bruto inkomen	voorzieningen tbv beloning betaalbaar op termijn	totaal bezoldiging 2015	uitkering ivm beëindiging dienstverband	totaal bezoldiging 2014	Motivatie overschrijding maximale bezoldiging
53	2015	medisch specialist	1-8-2011		80%	156.618	8.586	165.204	0	162.056	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
54	2015	medisch hoofd	1-9-1988		92%	181.819	10.739	192.558	0	201.939	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
55	2015	medisch hoofd	1-7-2010		100%	208.854	10.745	219.599	0	215.769	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
56	2015	medisch hoofd	1-5-2002		100%	184.043	10.723	194.766	0	183.791	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
57	2015	medisch hoofd	1-1-1996		100%	207.935	10.762	218.697	0	216.344	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
58	2015	medisch hoofd	1-6-1996		100%	214.929	10.738	225.667	0	222.750	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
59	2015	medisch specialist	15-11-2000		100%	193.427	8.276	201.703	0	85.996	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
60	2015	medisch specialist	1-7-2006		40%	76.750	4.271	81.021	0	81.866	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
61	2015	medisch specialist	1-8-1989		100%	189.514	10.731	200.245	0	184.992	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
62	2015	medisch specialist	1-1-2011		70%	121.078	7.479	128.557	0	126.083	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
63	2015	medisch specialist	1-11-2012		30%	57.796	3.193	60.989	0	55.001	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
64	2015	medisch specialist	1-10-2009		50%	91.350	5.340	96.690	0	89.871	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
65	2015	medisch specialist	1-1-2008		40%	76.713	4.271	80.984	0	79.806	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
66	2015	medisch hoofd	17-8-2015		38%	71.623	4.023	75.646	0	niet in loondienst	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
67	2015	medisch hoofd	1-3-2015		83%	154.526	8.952	163.478	0	niet in loondienst	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
68	2015	medisch specialist	31-12-2013		106%	189.202	11.358	200.560	0	190.508	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
69	2015	medisch specialist	1-9-1996		100%	208.838	10.251	219.089	0	106.189	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
70	2015	medisch specialist	1-10-2010		100%	172.145	10.804	182.949	0	177.367	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
71	2015	medisch specialist	1-7-2001		100%	170.889	10.697	181.586	0	182.575	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
72	2015	medisch specialist	1-11-1999		100%	170.581	10.697	181.278	0	179.590	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
73	2015	medisch specialist	3-1-2014	30-6-2015	90%	82.263	4.804	87.067	0	111.923	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
74	2015	medisch specialist	1-1-2012		100%	170.232	10.697	180.929	0	178.288	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
75	2015	medisch specialist	1-6-1986		100%	176.197	10.696	186.893	0	189.490	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
76	2015	medisch specialist	17-2-2003		100%	172.513	10.695	183.208	0	173.601	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
77	2015	medisch specialist	1-8-1997	30-9-2015	70%	90.465	5.595	96.060	0	118.782	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
78	2015	medisch specialist	1-1-2011		75%	142.038	7.893	149.931	0	156.308	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
79	2015	medisch specialist	1-1-2012		93%	160.386	9.940	170.326	0	156.718	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
80	2015	medisch specialist	1-12-2009	30-9-2015	90%	132.232	7.214	139.446	0	163.225	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
81	2015	medisch specialist	1-9-2004		86%	148.812	9.191	158.003	0	163.671	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris
82	2015	medisch specialist	1-12-2011		100%	171.267	10.796	182.063	0	168.409	Maximale bezoldigingsnorm niet van toepassing op niet-topfunctionaris

5.1.12 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

28. Honoraria accountant	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	x € 1000	x € 1000
1 Controle van de jaarrekening	150	155
2 Overige controlewerkzaamheden	31	25
Totaal honoraria accountant	<u>181</u>	<u>180</u>

29. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen. Bij de crediteuren hebben zich transitievoorwaarden voorgedaan die betrekking heeft op een verbonden partij (€1,2 miljoen) en bij de overige opbrengsten NKI betreft het de benchfee en de vergoeding voor afschrijvingskosten van Stichting Fondsen Nederlands Kanker Instituut (€2,93 miljoen). De andere verbonden partij is de Stichting FWMO welke in 2014 nog een nabetaling heeft verricht in verband met de gedane investeringen.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders is opgenomen onder punt 26.

5.1.13 ENKELVOUDIGE BALANS
 (na resultaatbestemming)

ACTIVA	Ref.	31-dec-15	31-dec-14
		x € 1000	x € 1000
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	0	1.887
Materiële vaste activa	2	214.105	194.709
Financiële vaste activa	3	7.604	10.236
Totaal vaste activa		<u>221.709</u>	<u>206.832</u>
Vlottende activa			
Voorraden	4	2.837	3.140
Onderhanden werk uit hoofde van DBC-zorgproducten	5	1.133	3.295
Vorderingen uit hoofde van bekostiging	6	0	6.454
Debiteuren en overige vorderingen	7	84.429	50.287
Effecten	8	4.784	6.011
Liquide middelen	9	10.366	30.527
Totaal vlottende activa		<u>103.549</u>	<u>99.714</u>
Totaal activa		<u><u>325.258</u></u>	<u><u>306.546</u></u>

PASSIVA	Ref.	31-dec-15	31-dec-14
		x € 1000	x € 1000
Eigen vermogen			
Kapitaal	10	3.044	3.044
Algemene reserves		51.812	46.987
Bestemmingsreserves		20.940	20.975
Totaal eigen vermogen		<u>75.796</u>	<u>71.006</u>
Voorzieningen			
Overige voorzieningen	11	1.363	1.293
Langlopende schulden			
	12	91.048	98.376
Kortlopende schulden			
Overige kortlopende schulden	13	157.051	135.871
Totaal passiva		<u><u>325.258</u></u>	<u><u>306.546</u></u>

De vermelde nummers verwijzen naar de toelichting op de enkelvoudige balans.

5.1.14 ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

	<u>Ref.</u>	<u>2015</u> x € 1000	<u>2014</u> x € 1000
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten uit zorgprestaties	16	195.431	179.774
Subsidies	17	40.986	37.754
Overige bedrijfsopbrengsten	18	62.633	58.495
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>299.050</u>	<u>276.023</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	19	160.403	148.732
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	20	22.327	18.665
Overige bedrijfskosten	23	108.810	98.982
Som der bedrijfslasten		<u>291.540</u>	<u>266.379</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		7.510	9.644
Financiële baten en lasten	24	-2.886	-2.663
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING		<u>4.624</u>	<u>6.981</u>
Resultaat deelneming	25	-76	501
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>4.548</u></u>	<u><u>7.482</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
		<u>2015</u> x € 1000	<u>2014</u> x € 1000
Toevoeging/(onttrekking):			
Reserve aanvaardbare kosten		4.158	6.958
Bestemmingsreserve exploitatie resultaten NKI		425	524
Onttrekking bestemmingsreserve innovatieve projecten		-35	0
		<u><u>4.548</u></u>	<u><u>7.482</u></u>

De vermelde nummers verwijzen naar de toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening

5.1.15 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ENKELVOUDIGE JAARREKENING

Algemeen

De enkelvoudige jaarrekening maakt deel uit van de jaarrekening 2015 van de Stichting Het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis. Voor zover posten uit de enkelvoudige balans en de enkelvoudige winst - en - verliesrekening hierna niet nader zijn toegelicht, wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en winst en - verliesrekening.

Grondslagen voor de waardering van de activa en passiva en de resultaatbepaling

De grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gelijk aan die voor de geconsolideerde balans en winst - en - verliesrekening.

Deelneming in groepsmaatschappijen

In de enkelvoudige balans worden deelnemingen in groepsmaatschappijen gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de van de nettovermogenswaarde. Zie voor een uitwerking hiervan de grondslagen in de geconsolideerde jaarrekening.

Resultaat deelnemingen

Het aandeel in het resultaat van de ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de onderneming in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen ondernemingen en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

5.1.16 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

Voor zover posten uit de enkelvoudige balans niet afwijken van de geconsolideerde balans zijn deze hierna niet nader toegelicht en wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans.

ACTIVA

1. Immateriële vaste activa	31-dec-15	31-dec-14
	x € 1000	x € 1000
Boekwaarde per 1 januari	1.887	2.830
Af: afschrijvingen	1.887	943
	<u>0</u>	<u>1.887</u>

In 2013 is als gevolg van de financiële verwerking van de uitbreiding van de zeggenschap in de Stichting Netherlands Laboratory for Anticancer Drug Formulation (NLADF) een immaterieel vast actief onderkend. In 2015 is geconcludeerd dat de waarde en de economische levensduur van dit immaterieel niet goed kan worden ingeschat waardoor besloten is om deze post versneld af te schrijven.

2. Materiële vaste activa	31-dec-15	31-dec-14
	x € 1000	x € 1000
Bedrijfsgebouwen en terreinen	129.737	138.845
Machines en installaties	9.632	9.868
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	33.061	30.723
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering	<u>22.279</u>	<u>7.009</u>
Boekwaarde per 1 januari	194.709	186.445
Bij: investeringen	41.227	27.052
Af: afschrijvingen	21.831	18.788
	<u>214.105</u>	<u>194.709</u>

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.7. (pagina 35).

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

Immateriële activa	33,30%
Terreinen	0%
Gebouwen	2-5%
Verbouwingen	5-10%
Installaties	5%
Inventarissen	10%
Automatisering	20%

De afwijkingen tussen de afschrijvingslasten in de resultatenrekening en de specificatie van de afschrijvingen in het mutatieoverzicht materiële vaste activa (5.1.20.) ontstaat door de vrijval van de a Fonds perdu.

De post bedrijfsgebouwen en terreinen is gestegen door activering van het investeringsproject Groei en Innovatie . Dit bouwdeel bestaat uit de verplaatsing, uitbreiding en verbouw van de operatiekamers, poliklinieken, dagbehandeling, intensive care en uitbreiding van de werkplekken voor de research. De stijging van de andere vaste activa bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting wordt veroorzaakt door de aanschaf van medische inventaris en automatiseringsapparatuur. De post materiële vaste activa bedrijfsactiva in uitvoering is een verschuiving en is geactiveerd bij bedrijfsgebouwen en terreinen, dit betreft het investeringsproject Groei en Innovatie.

5.1.16 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

3. Financiële vaste activa	31-dec-15	31-dec-14
	x € 1000	x € 1000
Deelnemingen	3.821	3.661
Lening u/g aan UBIQ BV	693	500
Leningen u/g MC IJsselmeerziekenhuizen Holding BV	1.250	2.500
Lening u/g Prinses Maxima Centrum	1.000	1.000
Lening u/g St. Medisch Centrum Slotervaart	2.475	2.750
Lening u/ T-Cell factory B.V.	0	100
Aflossing komend boekjaar	1.635	275
Totaal financiële vaste activa	7.604	10.236

	31-dec-15	31-dec-14
	x € 1000	x € 1000
Boekwaarde per 1 januari	10.236	6.820
Verstrekke leningen	255	2.850
Af: Aflossing komend boekjaar	1.635	275
Aflossing in boekjaar	1.412	0
Aanpassing 2013	0	340
Resultaat deelneming	-76	501
verhoging deelneming	236	0
Boekwaarde per 31 december	7.604	10.236

De deelnemingen betreffen het stichtingskapitaal voor de Antoni van Leeuwenhoek Foundation €20K en de per ultimo december 2015 gerealiseerde juridische fusie tussen Biomed Oncologie Beheer B.V. en Slotervaart Participaties B.V.. Deze laatste was in 2014 nog als zelfstandige entiteit onder de deelnemingen opgenomen. Biomed Oncologie Beheer B.V. is de verkrijgende partij.

4. Voorraden	31-dec-15	31-dec-14
	x € 1000	x € 1000
Voorraad dure medicijnen	2.050	2.403
Overige voorraad medicijnen	217	217
Overige voorraden	570	520
Totaal voorraden	2.837	3.140

De voorraden worden gewaardeerd tegen FIFO prijzen onder aftrek van een bedrag voor incurantheid voor zover daartoe aanleiding bestaat.

5. Onderhanden werk	31-dec-15	31-dec-14
	x € 1000	x € 1000
OHW DBC-zorgproducten	15.203	16.821
Bevoorschotting onderhanden werk zorgverzekeraars	14.070	13.526
Totaal onderhanden werk	1.133	3.295

5.1.16 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

6. Vorderingen en schulden uit hoofde van bekostiging

	<u>31-dec-15</u> x € 1000	<u>31-dec-14</u> x € 1000
Vorderingen uit hoofde van transitierегeling	0	6.454
Totaal vorderingen uit hoofde van bekostiging	<u>0</u>	<u>6.454</u>

7. Debiteuren en overige vorderingen

	<u>31-dec-15</u> x € 1000	<u>31-dec-14</u> x € 1000
Debiteuren	44.262	24.105
Nog te factureren omzet DBC zorgproducten	14.006	3.995
Kortlopende deel lening u/g	1.635	275
Nog te ontvangen rente obligaties	81	104
Overige nog te ontvangen bedragen	2.695	5.862
Overige vooruitbetaalde bedragen	3.018	1.649
Rekening Courant APTC	0	33
Rekening courant SFN	9.389	285
Trajectkaart NS	128	106
Overige nog te ontvangen van personeel	854	549
Nog te ontvangen BTW	26	0
Nog te ontvangen projectfinanciering	8.335	13.324
Totaal debiteuren overige vorderingen	<u>84.429</u>	<u>50.287</u>

De vorderingen stijgen met €34,1 miljoen, door de stijging van de vorderingen op debiteuren met €20,16 miljoen door de late contractering met de zorgverzekeraars. De voorziening die in aftrek op de vorderingen op debiteuren is gebracht, bedraagt €0,74 miljoen. Bovendien stijgen de nog te factureren omzet DBC zorgproducten met €10,0 miljoen, de rekening courantverhoudingen stijgen samen met €9,0 miljoen met name door de rekening courant met de Stichting Fondsen NKI (SFN), de overige vooruitbetaalde bedragen stijgen met €1,37 miljoen door de vooruitbetaalde onderhoudscontracten met betrekking tot de installaties en inventarissen terwijl de overige nog te ontvangen bedragen dalen met €3,17 miljoen. Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

8. Effecten

	<u>31-dec-15</u> x € 1000	<u>31-dec-14</u> x € 1000
Effecten	4.784	6.011
Totaal effecten	<u>4.784</u>	<u>6.011</u>

5.1.16 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

De daling van de belegde gelden is ontstaan door de eindlossing BNG welk is toegevoegd aan het saldo van een van de bankrekeningen van het NKI. De waardering heeft plaatsgevonden tegen geamortiseerde kostprijs.

9. Liquide middelen	31-dec-15	31-dec-14
	x € 1000	x € 1000
Banken	10.359	30.520
Kas	7	7
Totaal liquide middelen	10.366	30.527

De liquide middelen staan ter vrije beschikking.

PASSIVA

10. Eigen vermogen	31-dec-15	31-dec-14
	x € 1000	x € 1000
Kapitaal	3.044	3.044
Algemene reserves	51.812	46.987
Bestemmingsreserves	20.940	20.975
Totaal eigen vermogen	75.796	71.006

Kapitaal

	Saldo per 1-jan-2015	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2015
	x € 1000	x € 1000	x € 1000	x € 1000
Kapitaal	3.044	0	0	3.044
Totaal kapitaal	3.044	0	0	3.044

Algemene reserve

	Saldo per 1-jan-2015	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2015
	x € 1000	x € 1000	x € 1000	x € 1000
Cumulatieve exploitatieresultaten AVL	43.670	4.158	1.358	49.186
Reserve instandhoudingsinvestering	450	0	-450	0
Algemene reserve AVL	666	0	-666	0
Cumulatieve exploitatieresultaten NKI	2.201	425		2.626
Totaal algemene reserves	46.987	4.583	242	51.812

Bestemmingsreserves

	Saldo per 1-jan-2015	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2015
	x € 1000	x € 1000	x € 1000	x € 1000
Bestemmingsreserve innovatieve projecten	9.775	-35	0	9.740
Fonds Wetenschappelijk Onderzoek NKI	11.200	0	0	11.200
Totaal bestemmingsreserves	20.975	-35	0	20.940

5.1.16 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

Het resultaat van de Stichting is toegevoegd aan het eigen vermogen. Het totale resultaat betreft het netto resultaat toekomend aan de instelling.

De overige mutatie ad €1,36 miljoen betreft de herpresentatie van de instandhoudingsinvestering, de algemene reserve en een correctie op de waardering van de deelneming uit 2014 van €0,25 miljoen.

Fonds Wetenschappelijk Onderzoek NKI

Medio 1988 is door Stichting Het Nederlands Kanker Instituut een premieobligatielening van €124,79 miljoen uitgegeven. Op de obligatielening werd geen rente vergoed. De aflossing heeft op 2 juni 1998 plaatsgevonden. Met deze financiële transactie is een voordelig resultaat gerealiseerd van €11,2 miljoen dat als Fonds Wetenschappelijk Onderzoek wordt beheerd. De opbrengst van dit vermogen komt jaarlijks ten goede aan de exploitatie van het researchlaboratorium. Ter wille van de continuïteit zal het kapitaal in stand worden gehouden. Het verschil tussen bovengenoemd vermogen en de belegde middelen van €6,42 miljoen wordt veroorzaakt doordat dit bedrag is aangewend om de kasgeldlening te verlagen en/of toe te voegen aan de liquide middelen.

Aansluiting vermogen per 31 december 2015 en resultaat over 2015

	Eigen vermogen 31-12-2015	Eigen vermogen 1-1-2015	Mutatie
Antoni van Leeuwenhoek	59.826	55.470	4.356
Nederlands Kanker Instituut	15.970	15.536	434
Enkelvoudig vermogen	<u>75.796</u>	<u>71.006</u>	<u>4.790</u>

11. Voorzieningen

	Saldo per 1-1-2015 x € 1000	Dotatie x € 1000	Onttrekking x € 1000	Vrijval x € 1000	Saldo per 31-12-2015 x € 1000
Voorzieningen uit hoofde van:					
Jubileum uitkering	848	272	160	0	960
Voorziening PLB uren	445	12	54	0	403
Totaal voorzieningen	<u>1.293</u>	<u>284</u>	<u>214</u>	<u>0</u>	<u>1.363</u>
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)					214
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)					1.149
Hiervan langlopend (> 5 jaar)					320

De voorziening jubileumuitkering is een voorziening voor medewerkers die in de toekomst recht hebben op een jubileumuitkering. Bij deze voorziening is rekening gehouden met een percentage verloop van medewerkers van 10% en een CAO stijging van 1,5%. Dit bedrag is contant gemaakt tegen de huidige rentevoet van 0,73% op basis van 3 maand euribor.

5.1.16 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

De voorziening PLB betreft een voorziening voor medewerkers die onder de overgangsregeling vallen. De berekeningswijze zoals die is toegepast bij de jubileum voorziening zijn ook op deze voorziening. De overgangsregeling is uitsluitend van toepassing op de medewerker die op 1 januari 2009 in dienst was bij een werkgever die de cao Ziekenhuizen toepaste. De medewerker dient op 31 december 2009, 45 jaar te zijn maar nog geen 50 en 10 jaar in dienst te zijn binnen de zorgsector.

De hogere rentevoet ultimo 2015 ten opzichte van 2014 en een hogere inschatting van de cao stijging is de oorzaak van de dotatie.

12. Langlopende schulden	31-dec-15 x € 1000	31-dec-14 x € 1000
Schulden aan banken	78.471	85.836
Overige langlopende schulden	12.577	12.540
Totaal langlopende schulden	91.048	98.376

Schulden aan banken	31-dec-15 x € 1000	31-dec-14 x € 1000
Stand per 1 januari	94.372	83.045
Bij: nieuwe leningen	0	20.000
Af: aflossingen	9.595	8.673
Stand per 31 december	84.777	94.372
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	6.306	8.536
Stand schulden aan banken per 31 december	78.471	85.836

Overige langlopende schulden	31-dec-15 x € 1000	31-dec-14 x € 1000
KWF Kankerbestrijding	569	640
Ministerie van VWS	2.903	3.127
Participatie T-gebouw FWMO	3.051	2.703
Participatie inventaris	475	421
A Fonds perdu vooruitontvangen kapitaalslasten bouwdelen NKI	6.071	6.071
A Fonds perdu Aclins	0	134
	13.069	13.096
Af± Aflossingsverplichting komend boekjaar	492	556
Stand overige langlopende schulden per 31 december	12.577	12.540

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	6.798	9.092
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	91.048	107.468
	97.846	116.560
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	53.247	50.515

De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

5.1.16 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

13. Overige kortlopende schulden	31-dec-15	31-dec-14
	x € 1000	x € 1000
Af te dragen BTW	0	416
Aflossingsverplichtingen	6.798	9.092
Belastingen en sociale premies	7.135	6.178
Crediteuren	14.441	15.254
Nog te betalen investeringen	754	858
Nog te ontvangen inkoopfacturen	692	462
Interest leningen	656	713
Nog te betalen salariskosten	1.757	1.561
Pensioenen	567	907
PLB uren	8.181	7.324
Vakantiedagen	2.379	2.467
Vakantiegeld	5.250	4.950
Onderhanden werk projecten	49.867	45.095
Overige ntb en vooruitontvangen posten	10.247	5.277
Rekening courant VLK	1.421	529
Vooruitontvangen projectfinancieringen	18.611	21.066
Permanent voorschot KWF	900	900
Schulden aan banken (rekening courant)	27.395	12.822
Totaal overige kortlopende schulden	157.051	135.871

Het Antoni van Leeuwenhoek beschikt over een kredietfaciliteit in rekening-courant bij de Deutsche Bank N.V. Het betreft een niet door zakelijke zekerheid gedekt rekening-courant krediet van €35,9 miljoen waarvan €27,4 miljoen is opgenomen en een garantiefaciliteit van €0,1 miljoen. De rente bedraagt 1 maands euribor plus 115 basispunten op het werkkapitaal krediet en 1 maands euribor plus 110 basispunten op het investeringskrediet.

Het Nederlands Kanker Instituut beschikt over de volgende kredietruimte bij de Deutsche Bank N.V.:

Een niet door zakelijke zekerheid gedekt rekening-courantkrediet van €8,0 miljoen, waarvan ultimo 2015 niets is opgenomen. De te betalen rente bedraagt 1 maands EURIBOR plus 90 basispunten. Over het niet gebruikte deel van het krediet wordt een bereidstellingsprovisie betaald van 2 basispunten.

De stijging van de overige kortlopende schulden (€21,18 miljoen) wordt met name veroorzaakt door een hogere schuld aan banken (€14,57 miljoen). Voorts stijgen de reserveringen voor vakantiegeld en de PLB uren. Daarnaast is er een lichte daling van het aantal vakantiedagen. De overige nog te betalen kosten betreffen onder andere de nog te betalen kosten materieel, kosten AMS regeling, kosten AIOS. Het onderhanden werk op projecten is gestegen. Zie voor een nadere toelichting bijlage 5.1.11. (zie pagina 37).

5.1.17 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT IMMATERIELE VASTE ACTIVA

	Kosten oprichting	Totaal
	x € 1000	x € 1000
Stand per 1 januari 2015		
- aanschafwaarde	2.830	2.830
- cumulatieve herwaarderingen	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	943	943
Boekwaarde per 1 januari 2015	<u>1.887</u>	<u>1.887</u>
Mutaties in het boekjaar		
- investeringen	0	0
- herwaarderingen	0	0
- afschrijvingen	1.887	1.887
- bijzondere waardeverminderingen	0	0
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>		
.aanschafwaarde	0	0
.cumulatieve herwaarderingen	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0
<i>- desinvesteringen</i>		
aanschafwaarde	0	0
cumulatieve herwaarderingen	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>1.887</u>	<u>1.887</u>
Stand per 31 december 2015		
- aanschafwaarde	2.830	2.830
- cumulatieve herwaarderingen	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	2.830	2.830
Boekwaarde per 31 december 2015	<u>0</u>	<u>0</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	100%	33,33%

Voor een nadere toelichting verwijzen wij u naar de toelichting onder de immateriële vaste activa op pagina 26.

5.1.20 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen € x 1.000	Machines en installaties € x 1.000	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting € x 1.000	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa € x 1.000	Totaal € x 1.000
Stand per 1 januari 2015					
- aanschafwaarde	198.629	24.990	81.196	22.279	327.094
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	71.158	13.092	48.135	0	132.385
Boekwaarde per 1 januari 2015	<u>127.471</u>	<u>11.898</u>	<u>33.061</u>	<u>22.279</u>	<u>194.709</u>
Mutaties in het boekjaar					
- investeringen	21.540	11.281	13.734	18.918	65.473
- herwaarderingen	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	10.508	1.553	9.770	0	21.831
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>					
.aanschafwaarde	0	0	0	24.246	24.246
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0
<i>- desinvesteringen</i>					
aanschafwaarde	845	0	16.539	0	17.384
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	845	0	16.539	0	17.384
per saldo	0	0	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>11.032</u>	<u>9.728</u>	<u>3.964</u>	<u>-5.328</u>	<u>19.396</u>
Stand per 31 december 2015					
- aanschafwaarde	219.324	36.271	78.391	16.951	350.937
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	80.821	14.645	41.366	0	136.832
Boekwaarde per 31 december 2015	<u>138.503</u>	<u>21.626</u>	<u>37.025</u>	<u>16.951</u>	<u>214.105</u>
Afschrijvingspercentage	0,0/2,0/2,5/3,33% 4,0/5,0/10,0%	5,0/10,0%	10,0/20,0%		

BIJLAGE

5.1.22 Overzicht langlopende schulden ultimo 2015 (enkelvoudig)

Leninggever	Datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke rente	Restschuld 31 december 2014	Nieuwe leningen in 2015	Aflossing in 2015	Restschuld 31 december 2015	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2015	Aflossingswijze	Aflossing 2016	Gestelde zekerheden
		x € 1000			%	x € 1000	x € 1000	x € 1000	x € 1000	x € 1000			x € 1000	
BNG	16-aug-05	10.500	10	vast	2,07%	788		788	0	0	0	lineair	0	WFZ
BNG	16-aug-05	10.000	10	vast	3,02%	750		750	0	0	0	lineair	0	WFZ
BNG	16-aug-05	10.000	20	vast	3,43%	5.375		500	4.875	2.375	10	lineair	500	WFZ
BNG	16-aug-05	10.000	20	vast	3,47%	5.375		500	4.875	2.375	10	lineair	500	WFZ
BNG	21-sep-05	10.000	40	vast	3,562%	7.750		250	7.500	6.250	30	lineair	250	WFZ
BNG	21-sep-05	10.000	40	vast	3,496%	7.750		250	7.500	6.250	30	lineair	250	WFZ
BNG	21-dec-05	2.723	10	vast	3,47%	273		273	0	0	0	lineair	0	WFZ
BNG	27-mrt-08	637	10	vast	4,50%	239		239	0	0	3	annuïteit	0	Hypotheek
BNG	13-aug-05	650	10	vast	4,99%	281		281	0	0	3	annuïteit	0	Hypotheek
BNG	21-apr-08	2.557	10	vast	4,44%	958		958	0	0	3	annuïteit	0	Hypotheek
BNG	10-jul-11	25.000	18	vast	3,86%	20.834		1.389	19.445	12.500	14	lineair	1.389	WFZ
ASN Bank	3-aug-11	7.500	18	vast	3,80%	6.249		417	5.832	3.747	14	lineair	417	WFZ
BNG	31-dec-13	20.000	10	vast	3,325%	18.000		2.000	16.000	6.000	8	lineair	2.000	Hypotheek
Deutsche Bank	3-sep-14	20.000	7	vast	3,68%	19.750		1.000	18.750	13.750	5	lineair	1.000	Hypotheek
Totaal		139.567				94.372	0	9.595	84.777	53.247			6.306	

5.1.23 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

5.1.23.1 GESEGMENTEERDE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2014

SEGMENT 1 Antoni van Leeuwenhoek	<u>2015</u> x € 1000	<u>2014</u> x € 1000
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengsten uit zorgprestaties	195.431	179.774
Subsidies	7.689	5.816
Overige bedrijfsopbrengsten	10.775	10.510
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>213.895</u>	<u>196.100</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	107.946	100.441
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	15.646	13.050
Overige bedrijfskosten	83.506	73.657
Som der bedrijfslasten	<u>207.098</u>	<u>187.148</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	6.797	8.952
Financiële baten en lasten	-2.598	-2.495
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING	<u>4.199</u>	<u>6.457</u>
Resultaat deelneming	-76	501
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>4.123</u></u>	<u><u>6.958</u></u>
RESULTAATBESTEMMING		
	<u>2015</u> x € 1000	<u>2014</u> x € 1000
Toevoeging/(onttrekking):		
Reserve aanvaardbare kosten	4.158	6.958
Bestemmingsreserve innovatieve projecten	35	0
	<u><u>4.123</u></u>	<u><u>6.958</u></u>

5.1.23.1 GESEGMENTEERDE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

SEGMENT 2 Nederlands Kanker Instituut

	<u>2015</u> x € 1000	<u>2014</u> x € 1000
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Subsidies	33.296	31.938
Overige bedrijfsopbrengsten	51.860	47.985
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>85.156</u>	<u>79.923</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	52.457	48.289
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	6.680	5.615
Overige bedrijfskosten	25.305	25.327
Som der bedrijfslasten	<u>84.442</u>	<u>79.231</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	714	692
Financiële baten en lasten	-289	-168
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING	<u>425</u>	<u>524</u>
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>425</u></u>	<u><u>524</u></u>
RESULTAATBESTEMMING		
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>	<u>2015</u> x € 1000	<u>2014</u> x € 1000
Toevoeging/(onttrekking):		
Egalisatierekening Exploitatieresultaten	425	524
	<u>425</u>	<u>524</u>
	<u><u>425</u></u>	<u><u>524</u></u>
5.1.23.2 AANSLUITING TOTAAL RESULTAAT MET RESULTAAT SEGMENTEN		
	<u>2015</u> x € 1000	<u>2014</u> x € 1000
Resultaat volgens gesegmenteerde resultatenrekeningen (enkelvoudig):		
SEGMENT 1 Antoni van Leeuwenhoek	4.123	6.958
SEGMENT 2 Nederlands Kanker Instituut	425	524
Resultaat volgens enkelvoudige resultatenrekening	<u><u>4.548</u></u>	<u><u>7.482</u></u>

5.1.23 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

Voor zover posten uit de enkelvoudige resultatenrekening niet afwijken van de geconsolideerde resultatenrekening zijn deze hierna niet nader toegelicht en wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening.

BATEN

16. Opbrengsten zorgprestaties

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	<u>x € 1000</u>	<u>x € 1000</u>
Opbrengsten zorgverzekeringswet	165.720	147.593
Beschikbaarheidsbijdragen medisch specialistische zorg vaste segment	24.425	27.594
Overige zorgprestaties	5.286	4.587
Totaal opbrengsten zorgprestaties	<u>195.431</u>	<u>179.774</u>

Specificatie opbrengsten zorgverzekeringswet

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	<u>x € 1000</u>	<u>x € 1000</u>
Gefactureerde omzet DBC zorgproduct A	125.884	139.265
Mutatie NTF DBC zorgproduct B	907	-22.684
Mutatie OHW DBC zorgproduct B	-1.618	180
Gefactureerde omzet DBC-zorgproducten A	41.158	53.110
Mutatie nog te factureren DBC-zorgproducten A	-611	-22.278
Totaal opbrengsten zorgverzekeringswet	<u>165.720</u>	<u>147.593</u>

Specificatie overige zorgprestaties

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	<u>x € 1000</u>	<u>x € 1000</u>
Opbrengsten in opdracht van andere instellingen	1.890	1.678
Overige niet-gebudgetteerde zorgprestaties	3.396	2.909
Totaal overige zorgprestaties	<u>5.286</u>	<u>4.587</u>

17. Subsidies

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	<u>x € 1000</u>	<u>x € 1000</u>
Subsidie VWS	17.208	17.347
Subsidie KWF	16.089	14.591
Subsidie Fonds Ziekenhuis Opleidingen	1.200	900
Subsidie opleiding Advanced Nurs Practitioner en Physician Assistant	141	159
Subsidie Opleidingsfonds Arts in Opleiding tot Specialist	4.671	4.264
Subsidie kwaliteitsimpuls	1.677	493
Totaal subsidies	<u>40.986</u>	<u>37.754</u>

5.1.23 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

De doelsubsidie van het KWF is bepaald aan de hand van de gemiddelde opbrengsten van de stichting KWF kankerbestrijding, over de jaren 2011 tot en met 2013, onder aftrek van de opbrengsten Alpe d'Huzes en de opbrengsten van de samenwerkingen. Over het gemiddelde per jaar ontvangt het NKI een percentage van 14%. Het jaarbedrag is in het contract over de jaren 2015 tot en met 2019 gemaximeerd op €16,1 miljoen.

De stijging van de overige subsidies is met name veroorzaakt door de subsidie kwaliteitsimpuls.

De subsidieregeling kwaliteitsimpuls personeel ziekenhuiszorg is bedoeld voor:

- de inrichting van interne en externe opleidingen voor personeel;
- studiebegeleiding van medewerkers in opleiding;
- de vervanging van medewerkers in opleiding;
- het gebruik van specifieke opleidingsfaciliteiten.

De subsidieregeling kwaliteitsimpuls personeel ziekenhuiszorg geldt voor 4 jaar, van 2014-2017.

18. Overige bedrijfsopbrengsten	2015	2014
	x € 1000	x € 1000
Opbrengst tweede geldstroom	21.311	20.512
Opbrengst derde geldstroom	3.504	3.871
Opbrengst derde geldstroom KWF projecten	8.984	8.775
Opbrengst vierde geldstroom	3.914	3.745
	<u>37.713</u>	<u>36.903</u>
Klinische studies	3.911	2.865
Overige projectinkomsten	4.080	4.120
	<u>45.704</u>	<u>43.888</u>
Opbrengst doorberekende personeelskosten	4.015	4.218
Overige opbrengsten	12.914	10.389
Totaal overige bedrijfsopbrengsten	<u>62.633</u>	<u>58.495</u>

Zie toelichting geconsolideerde jaarrekening.

19. Personeelskosten	2015	2014
	x € 1000	x € 1000
Lonen en salarissen	123.261	112.512
Sociale lasten	15.643	14.035
Pensioenpremies	9.934	10.782
Personeel niet in loondienst	4.921	5.273
Overige personeelskosten	6.644	6.130
	<u>160.403</u>	<u>148.732</u>

Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:

Kliniek	875	830
Radiotherapie	255	252
Research	789	766
Apotheek	57	54
Ondersteunende diensten	234	203

Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van fulltime eenheder	<u>2.210</u>	<u>2.105</u>
---	--------------	--------------

Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	3	8
		65

5.1.23 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

20. Afschrijvingen vaste activa	2015	2014
	x € 1000	x € 1000
Afschrijvingen immateriële vaste activa	1.887	943
Afschrijvingen materiële vaste activa	21.833	18.788
Totaal afschrijvingen	23.720	19.731
Vrijval gelden a Fonds perdu	1.393	1.066
Totale afschrijvingslast	<u>22.327</u>	<u>18.665</u>

23. Overige bedrijfskosten	2015	2014
	x € 1000	x € 1000
Patiëntgebonden kosten	81.624	72.531
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	5.729	5.586
Algemene kosten	11.506	12.477
Onderhoud	3.107	2.855
Energiekosten gas	1.401	1.236
Energiekosten elektra	2.599	794
Energiekosten - transport en overig	234	443
Overige lasten	1.711	2.676
Dotaties voorzieningen debiteuren	190	0
Huur en leasing	709	384
Totaal overige bedrijfskosten	<u>108.810</u>	<u>98.982</u>

Zie voor nadere toelichting punt 23 van de geconsolideerde resultatenrekening.

24. Financiële Baten en Lasten	2015	2014
	x € 1000	x € 1000
Financiële lasten	-3.485	-3.311
Overige opbrengsten financiële vaste activa en effecten	221	280
Rente baten	378	368
Totaal financiële baten en lasten	<u>-2.886</u>	<u>-2.663</u>

25. Resultaat deelneming	2015	2014
	x € 1000	x € 1000
Resultaat deelneming	-76	501
Totaal resultaat deelneming	<u>-76</u>	<u>501</u>

Het resultaat betreft het negatieve resultaat van Biomed Oncologie Beheer B.V. waarin het NKI- AVL voor 100% deelneemt.

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2.1 Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De Raad van Bestuur van Stichting het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek heeft de jaarrekening 2015 vastgesteld in de vergadering van 26 april 2016.

De Raad van Toezicht van de Stichting het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek heeft de jaarrekening 2015 goedgekeurd in de vergadering 24 mei 2016.

5.2.2 Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 5.1.2.

5.2.3 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die vermeld dienen te worden.

5.2.4 Nevenvestigingen

Stichting het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek heeft geen nevenvestigingen

5.2.5 Controleverklaring

De controleverklaring is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant